

Ako sa hľadáme

Tridsať rokov Slovenskej republiky v divadelných inscenáciách

V januári 2023 zaznamenalo Slovensko tridsiate výročie svojho vzniku. Akým spôsobom reflektujú jeho identitu divadelníčky a divadelníci? Ako našu národnosť, našu štátnosť a našu identitu zobrazujú v inscenáciách po roku 1993? Pátranie po tvorbe, ktorá pracuje s týmto okruhom tém, potvrdilo, že divadlo je odrazom spoločnosti a reaguje na to, čo sa v nej deje. Niekedy promptne, inokedy s odstupom zrkadlí spoločenské problémy, kauzy i generačný pocit. Preto sme pri tvorbe výstavy zvolili princíp, v ktorom vytvárame myšlienkovú mozaiku zo záberov z inscenácií a úryvkov dobovej tlače.

Slovenskú identitu spoluutvárajú mýty, ku ktorým sa hlásime, ktoré nás ako spoločnosť fascinujú, traumatizujú, spájajú aj rozdeľujú. Mýtmi sa stali aj mnohé osobnosti našich dejín a popri mužských ikonách sa tie ženské predierali na javiská len ťažko. V našich novodobých dejinách sa prostredníctvom inscenácií vyrovnávame s obdobím socializmu, no dokážeme už reflektovať aj 90. roky 20. storočia. Za ďalšie nosné témy výstavy sme si zvolili vzťah k folklóru a klasickej dráme, minority, nástup ekologických tém, súčasnú slovenskú sebareflexiu a napokon i fakt, že aj po rozdelení Československa máme s Českou republikou nadštandardné vzťahy a silné umelecké prepojenia. Ďalší rozmer výstavy tvoria exponáty výtvarníčok a výtvarníkov, ktorých sme oslovili, aby tému tridsaťročného Slovenska zhmotnili do objektov.

Svoju slovenskú identitu stále hľadáme. Dotvára ju každá ďalšia kauza, formovanie legendy či umelecké spracovanie osudu rovného človeka – Slovenky či Slováka, ktorí svojím konaním budovali sebavedomie malého národa. Spoločnosť je v neustálom pohybe. Stále sa hľadáme. Divadlo je skvelý spôsob, ako tieto procesy nielen dokumentovať, ale im aj nastaviť zrkadlo a nahliadať na ne zmierlivo aj kriticky.

Koncept výstavy: Zuzana Nemcová Gulíková, Marek Godovič, Lenka Dzadíková

Autorský tím: Lenka Dzadíková, Marek Godovič

Výtvarné objekty: Jozef Ciller, Alexandra Grusková, Eva Kudláčová Rácová, Michal Lošonský, Juraj Poliak, Ondrej Zachar

Odborná spolupráca: Miloš Juráni, Dária Fojtíková Fehérová

Jazyková redakcia: Hana Šuníková

Technická spolupráca: Barbora Gvozdjaková

Grafické riešenie: Mária Čorejová

Produkcia: Zuzana Poliščák Šnircová

Materiály použité na výstave sú zo zbierok Divadelného ústavu, z archívov divadiel, archívu festivalu Dotyky a spojenia, archívu Mareka Piačeka a z internetových periodík.

Autor objektu na titulnej fotografii: Juraj Poliak (foto Braňo Konečný)

Autorky a autori použitých fotografií: Ctibor Bachratý, Andrej Balco, Katarína Baranyai, Jozef Barinka, Boleslav Boška, Peter Brenkus, Pavol Breier, Vojtěch Brtnický, Collavino, Jozef Čabo, Ľuboš Dobias, Barbora Dolinajová, Radovan Dranga, Peter Drežík, Milo Fabian, Zuzana Fedorová, Petra Ficová, Ivan Fodor, Martin Geišberg, Laurent Guillem, Branislav Hanus, Marek Harman, Robo Hubáč, Juraj Chlpík, Peter Chvostek, Lucie Jansch, Alena Klenková, Noro Knap, Braňo Konečný, Peter Korček, Adam Kováč, Dalibor Kupka, Ľuboš Kotlár, Jozef Lomnický, Mário Lukáč, Joseph Marčinský, Vanda Mesiariková, René Miko, Zdeněk Němec, Vladimír Novotný, Marek Olbrzymek, Matúš Ol'ha, Daniel Ontko, Bara Podola, Juraj Schramek, Marcel Skýba, Katarína Smiková, Igor Stančík, Juraj Starovecký, Ondrej Synak, Dodo Šamaj, Ján Štovka, Michal Tokár, Michal Vasiľ, Daniel Veselský, Vlado Veverka, Ľubo Vojtek, Oleg Vojtišek, Marek Zalibera, Peter Zbončák, Vladimír Ziman, Juraj Žilincár, Antonín Žižka

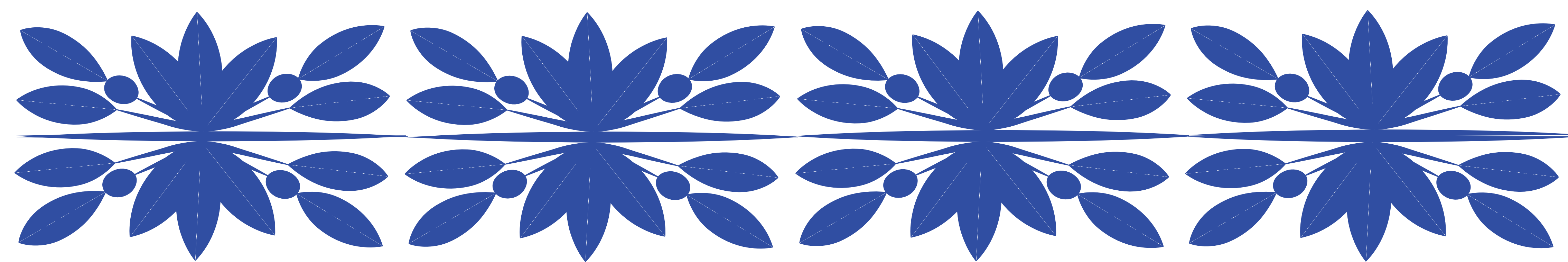
© Výstavu pripravil Divadelný ústav v roku 2023.

DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THE THEATRE INSTITUTE

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Divadelný ústav je štátnou príspevkovou organizáciou zriadenou Ministerstvom kultúry SR.

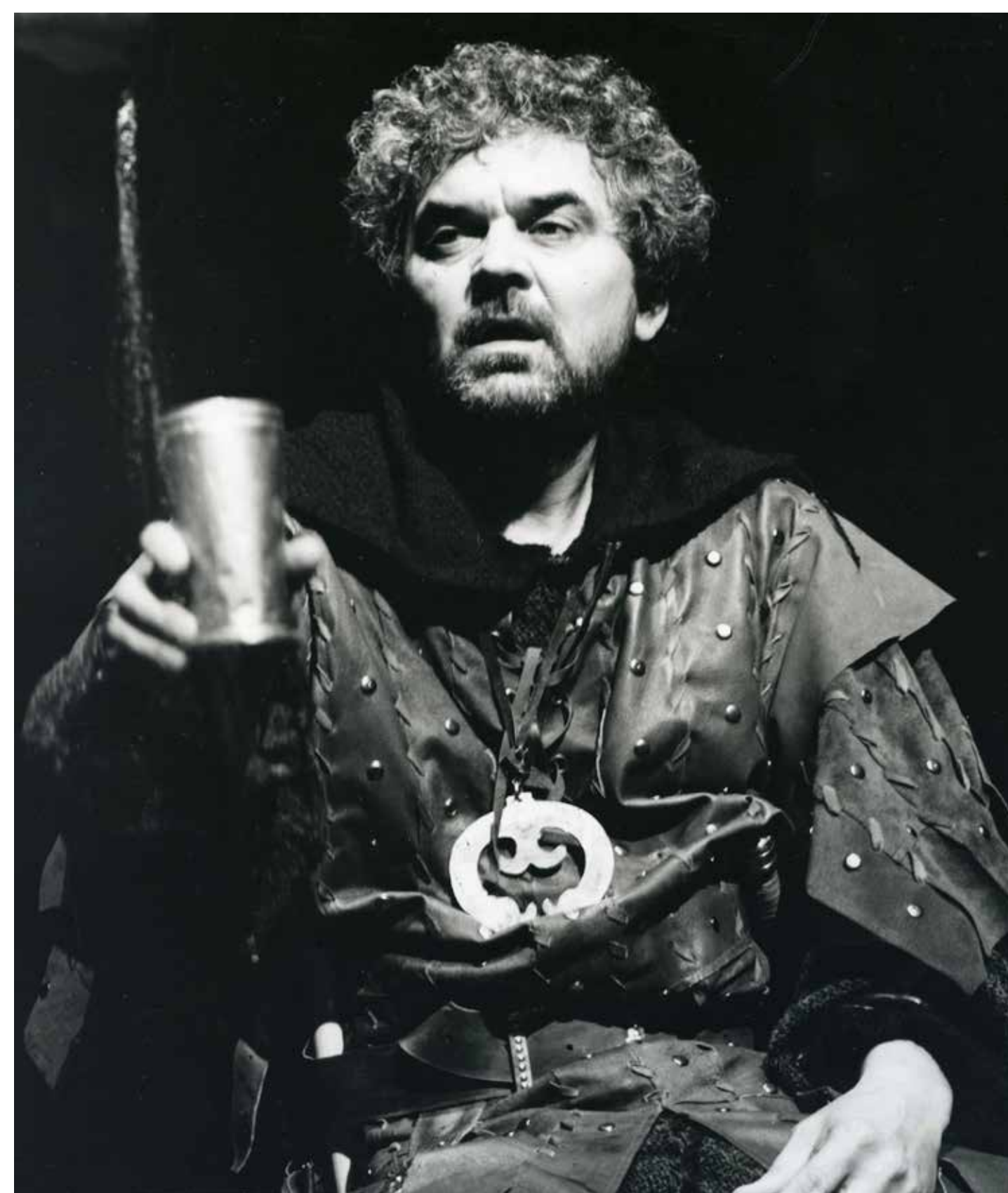

Svätopluk – Slováci, na kone!

Milan Ferko: *Pravda Svätoplukova*
Mestské divadlo Žilina, 22. 1. 1993
Réžia: Ľuboš Mindriak

Peter Kováčik: *Kráľ svätý Pluk*
Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 29. 4. 1994
Réžia: Ján Sládeček

Viliam Klimáček: *Mojmír II. alebo Súrnik riše*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 24. 1. 2015
Réžia: Rastislav Ballek

Eugen Suchoň: *Svätopluk*
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava, 7. 11. 2008
Réžia: Juraj Jakubisko

S veľ- ko- morav-
s k ý m panovní- k o m
Svätopl- kom sa spája- jú mnohé
mýty. Turbulen- cie okolo jeho oso- by, dejinného
dosahu a škriepky o odkaze „starých Slovákov“ dokazujú, že
je pre budovanie slovenskej identity dôleži- tou osobnosťou.
K Svätoplukovi sa slovenské divadlá cyklicky vracajú vďa- ka opere Eugena Su-
choňa. Krátko po vzniku samostatnej Slovenskej republiky vznikli aj dve činoherné
inscenácie. V Mestskom divadle Žilina uviedli hneď v januári 1993 hru Milana Fer-
ka *Pravda Svätoplukova* a v Divadle Andreja Bagara v Nitre v roku 1994 hru Pe-
tra Kováčika *Kráľ Svätý pluk*. Postavu Sventopulka do svojej hry *Mojmír II. alebo*
Súrnik riše zakomponoval aj Viliam Klimáček. Inscenáciu uviedli v roku 2015
v Činohre Slovenského národného divadla a nechýbal v nej ani kôň, ktorý,
ako sa ukázalo v dianí mimo divadla, je pri umeleckom stvárnení rovnako
dôležitý ako samotný Svätopluk. Svätoplukov potenciál rozvíriť spo-
čenskú debatu sa naplno ukázal v roku 2010 vďaka jazdeckej soche
Jána Kulicha, ktorú umiestnili pred Bratislavský hrad. Socha i jej pre-
dobraz sa stali aktuálnou témou pre vedkyne a vedcov z oblasti histórie
a kunsthistórie, pre politikov, občianskych aktivistov aj humoristov.
Vznikli oficiálne aj neoficiálne iniciatívy, ktoré mali na sochu rôzne
názory. Príkladom novodobej ľudovej tvorivosti je skupina na Face-
booku s názvom *Som za odstránenie hradu spoza sochy Svätopluka*.

Lipšic: Socha Svätopluka podporuje skôr zlý vkus ako fašizmus
21. júl 2010 o 15:12
Socha Svätopluka umiestnená na nádvorí Bratislavského hradu podporuje podľa ministra vnútra Daniela Lipšica skôr zlý vkus ako fašizmus.
TASR
Tlačová agentúra

Socha Svätopluka na hrad nepatří! Má veľké prirodzenie
6.9.2010 · Slovensko - aktuálny
ANDREA HANŠKOVÁ
NOVINY PLUS
NOVINY
JOJ24.SK
TOPSTAR

Osadenie jazdeckej sochy Svätopluka na nádvorí Bratislavského hradu bolo mimoriadne diskutovaným a medializovaným aktom.

Slota: Socha Svätopluka sa nevydarila, kôň vyzereá ako smädný
Pravda - Správy - Domáce - Sloty
Socha Svätopluka sa nevydarila, kôň vyzereá ako smädný
Predsedka SNS Ján Slotá považuje Svätopluka za veľkého Slováka, ale osobne si viac váži jeho strýka, veľkomoravské knieža Rastislava. Slotá kritizoval sochu Svätopluka, ktorú odhalili vládni činitelia v neďelu na nádvorí Bratislavského hradu.
SITA · 08.06.2010 15:50

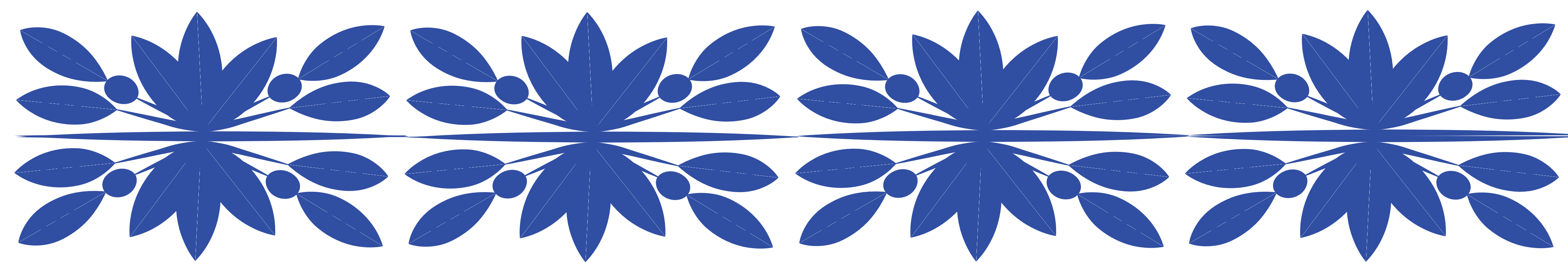
Historička: Svätopluk by sa čudoval, že má namiesto plášťa minisukiu
Pravda - Správy - Domáce - Historička
Historička Svätopluk by sa čudoval, že má namiesto plášťa minisukiu
Socha Svätopluka je historickým prameňom toho, kto, ako a prečo znečivil Svätoplukovi osobnosť roku 2010 na svoju politickú agendu, Svätopluka na Bratislavskom hrade, Marína Zavacká.
Pravda.sk · 29.09.2010 15:44, aktualizované: 24.09.2010 11:25

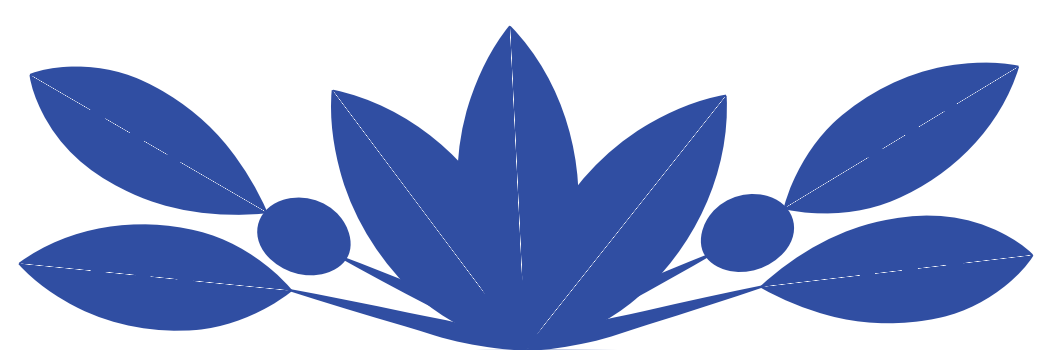
Som za odstránenie hradu spoza sochy
Svätopluk
29.9.2010 · Bratislava · 955
Na sociálnej sieti Facebook dodnes existuje recesistická skupina s názvom *Som za odstránenie hradu spoza sochy Svätopluka*.

Svätopluk je nezvládnutá socha
Historici videli politiku
Slávnosť si prisvojil Smer

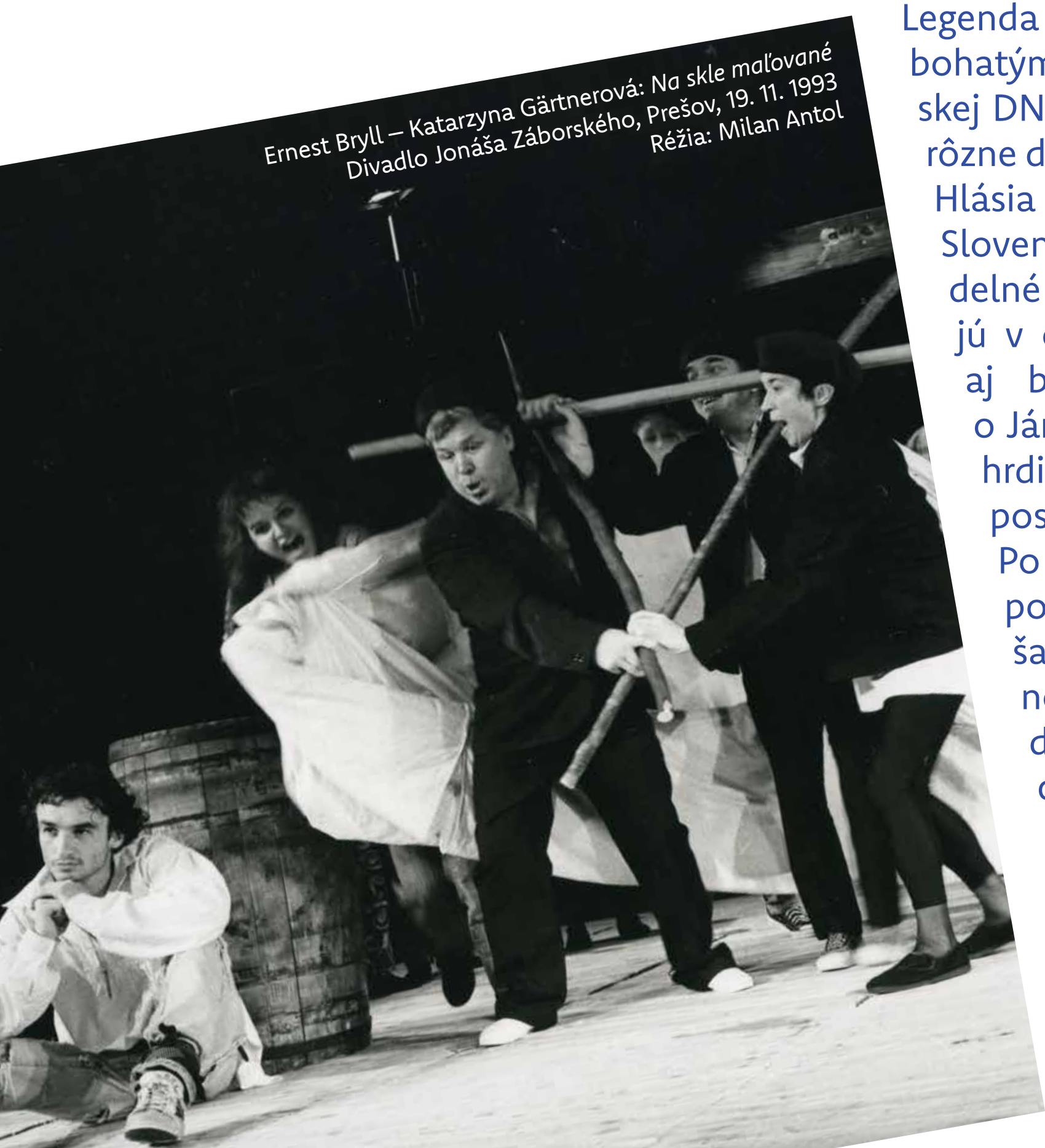

Eugen Suchoň: *Svätopluk*
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava, 24. 2. 2023
Réžia: Roman Polák

Jánošík – hrdina všetkých divadelných druhov

Ernest Bryll – Katarzyna Gärtnerová: Na skle malované
Mestské divadlo Žilina, 19. 11. 1993
Divadlo Jonáša Záborského, Prešov, 19. 11. 1993
Réžia: Milan Antol

Legenda o zbojníkovi Jurajovi Jánošíkovi, ktorý údajne bohatým bral a chudobným dával, je súčasťou slovenskej DNA. Jánošík je neprestajne zdrojom inšpirácie pre rôzne druhy umenia a hojné zastúpenie má aj v divadle. Hlásia sa však k nemu aj niektorí politici.

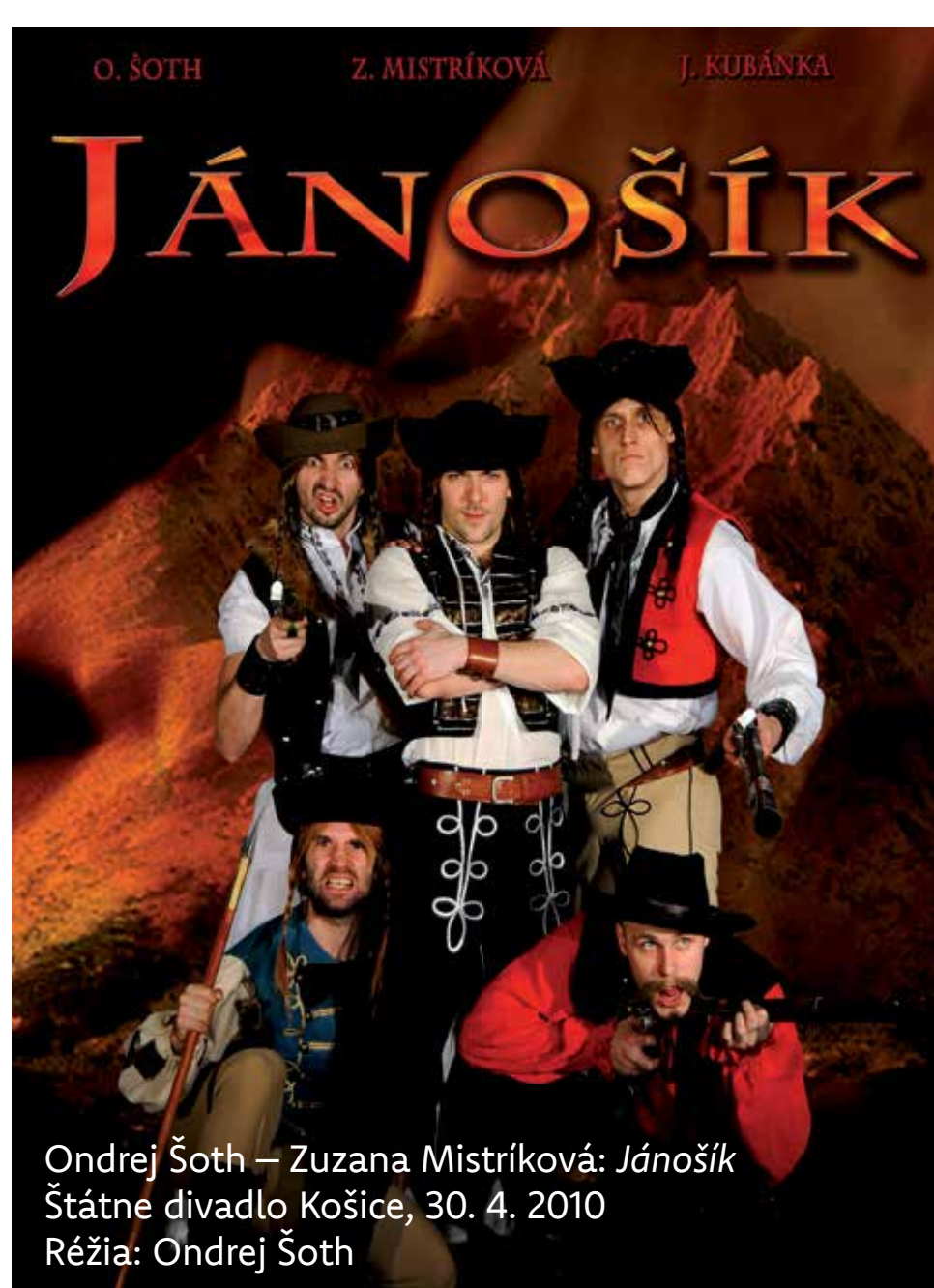
Slovenskí divadelní tvorcovia a slovenské divadelné tvorkyne najznámejšieho zbojníka zobrazujú v operách, baletoch, muzikáloch, činoherných aj bábkových inscenáciách. Už len zmienka o Jánošíkovi v názve dokáže zaplniť hľadisko, no hrdina je aj výborným materiálom na vyjadrenie postoja k spoločensko-politickým otázkam. Po roku 1993 mal Jánošík na javiskách rôzne podoby – folklórne aj odfolklorizované. Zväčša nechýbajú vybijané opasky a valašky, no mohli sme ho vidieť aj ako súčasť akademickej rozpravy v inscenácii hry Michaely Zakuťanskej *Jánošík 007* (Mestské divadlo Žilina, 2012) alebo ako Jána Ošíka, ktorý skončí tak, že ho protivník prepichne fujarou (Dezorovo lútkové divadlo, 2015).

Jozef Mokoš: *Jánošík*
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, 14. 4. 2010
Réžia: Ondrej Spišák

Michaela Zakuťanská: *Jánošík 007*
Mestské divadlo Žilina, 30. 3. 2012
Réžia: Ján Luterán a Mariana Ďurčeková

O. ŠOTH – ZUZANA MISTRÍKOVÁ – J. KUBÁŇKA
Ondrej Šoth – Zuzana Mistríková: *Jánošík*
Štátne divadlo Košice, 30. 4. 2010
Réžia: Ondrej Šoth

Jozef Mokoš: *Jánošík alebo Pravda je len jedna*
Spišské divadlo, Spišská Nová Ves, 20. 2. 2015
Réžia: Peter Palík

Agda Bavi Paň: *Ján Ošík a Pomstiteľ s fujarou*
Dezorovo lútkové divadlo, Bratislava, 17. 12. 2015
Réžia: Gejza Dezor

Mária Rázusová-Martáková: *Jánošík*
Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 28. 4. 2017
Réžia: Rastislav Ballek

Ján Cikker: *Juro Jánošík*
Štátna opera, Banská Bystrica, 5. 3. 2016
Réžia: Roman Polák

Gabo Dušík – Daniel Hevier – Svetozár Sprušanský: *Jánošík*
Divadlo Nová scéna, Bratislava, 16. 9. 2021
Réžia: Svetozár Sprušanský

Fico: Jánošík je veľký vzor mojej vlády

Aj premiér chce byť ako slávny zbojník, oznámil na oslavách výročia samostatného Slovenska v Martine.

Daniel Vražda

DISKUSIA (246)

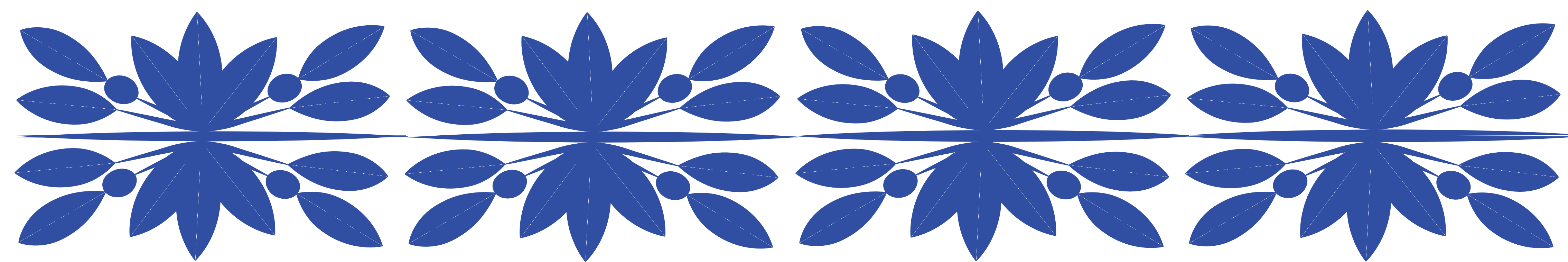
Písmo: A⁺ | A⁺

Aj premiér chce byť ako slávny zbojník, oznámil na oslavách výročia samostatného Slovenska v Martine.

MARTIN. Na celonárodných oslavách štátnosti premiér Robert Fico národu okrem iného oznámil, že by chcel byť ako zbojník Juraj Jánošík. „26. januára sa narodil Juraj Jánošík, veľký vzor mojej vlády,“ povedal. Viac ako tisíc prítomných sa však nezasmialo.

Vláda zvolala celonárodné oslavy do Martina. Fico pripustil, že vo väčších mestách by o ne nemusel byť až taký záujem.

Úryvok z článku uverejneného v online verzii denníka Sme.

Štúrovci – naša značka

Ludovít Štúr a ďalší dejatelia označovaní ako štúrovci nás ako národ dlhodobo fascinujú. Aj keď sa mnohé fakty o nich dajú verifikovať ľahšie ako v prípade iných národných legend, ich životy a diela sú stále zdrojom mystifikácie, fabulácie a dramatického napätia. Ludovít Štúr zľudovel. Odkaz na jeho meno, či typickú podobizeň s mohutne zarastenou bradou nájdeme v názvoch kaviarní, na keramike, na ponožkách či tričkách. Na jeho meno sa v titule svojich turné odvolávali aj slovenské kapely (*Ludovít tour* a *Štúr túr 1815*). Inscenácie o Štúrovi a jeho súputníkoch (Janko Kráľ, Jozef Miloslav Hurban, Michal Miloslav Hodža) brnkajú na národoveckú strunu, snažia sa priblížiť dejiny školopovinným divákovi alebo k tejto látke pristupujú výsostne neortodoxne. Po roku 1993 našťudovali divadlá edukačné inscenácie, ale aj dielo *Štúrovci (koncert zrušený)* / Slovenské komorné divadlo Martin, 2006/, zhudobniť do chytľavých muzikálov o Ludovítovi

Dodo Gombár – Róbert Mankovecký: *Štúrovci (koncert zrušený)*
Slovenské komorné divadlo Martin, 8. 12. 2006
Réžia: Dodo Gombár

Kamil Žiška – Miro Dacho: *... Tvoj Ludovít*
Divadlo Ludus, Bratislava, 22. 10. 2012
Réžia: Kamil Žiška

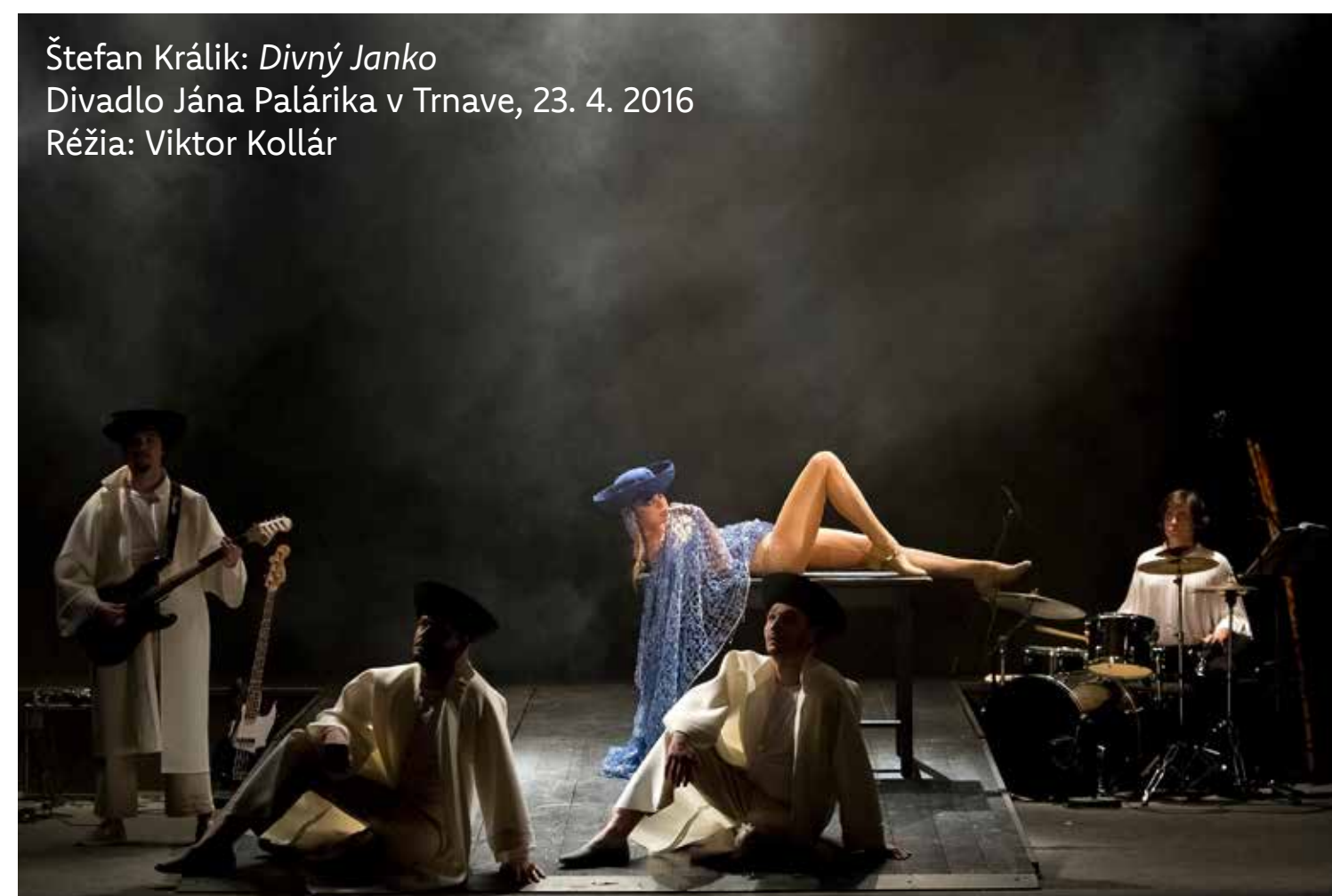
Karol Horák: *... príd' kráľovstvo Tvoje...*
Divadlo Slovenského národného povstania Martin, 26. 1. 1996
Réžia: Roman Polák

Karol Horák: *Prorok Štúr a jeho tieň*
Cinohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 8. 6. 2015
Réžia: Roman Polák
Fotografia použitá na bulletin a propagačných materiáloch k inscenácii.

Jana Juráňová: *Misky strieborné, nádoby výborné*
Štúdio 12, Bratislava, 2. 3. 2015
Réžia: Alena Lelková

Štefan Králik: *Divný Janko*
Divadlo Jána Palárika v Trnave, 23. 4. 2016
Réžia: Viktor Kollár

Dodo Gombár – Róbert Mankovecký:
www.narodnycintorin.sk – 2. časť
Slovenské komorné divadlo Martin, 28. 3. 2013
Réžia: Dodo Gombár

Tonka Škrabáľková: *Náukobeh slovenčini*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 29. 9. 2015
Réžia: Tonka Škrabáľková

Pri príležitosti 200. výročia narodenia Ludovíta Štúra iniciovalo Ministerstvo kultúry SR a ním zriaďované inštitúcie množstvo aktivít zastrešených *Rokom Ludovíta Štúra – 2015*. Zvýšený mediálny záujem o osobu a dielo významného dejateľa inšpirovalo aj slovenské kapely pri formovaní názvov koncertných turné v tom roku – *Ludovít tour* (Puding pani Elvisovej a Billy Barman), *Štúr túr 1815* (Helénine oči).

KAUFLAND MÁ V KAMPANI ŠTÚROVCOV. ODPORÚČAJÚ SLOVENSKÉ VÝROBKY

19. 10. 2018, 10:05

SRM

Zákazník sa prechádza s vozíkom medzi regálmi, keď zrazu k nemu priskočí Ján Francisci...

Podobizeň Ludovíta Štúra sa dostala na predmety dennej spotreby. Nachádzame ju na odevoch (napríklad tričko od projektu Baštrng), keramike (značka modranska) aj v názvoch kaviarní. Štúrovci sa stali aj hrdinami reklamnej kampane (zdroj: www.hnonline.sk)

Milan Rastislav Štefánik

– najväčší Slováč

Osud astronóma, politika, diplomata, letca, brigádneho generála a cestovateľa Milana Rastislava Štefánika má dramatické atribúty. Jeho profesionálny aj osobný život, dejinné zmeny, ktorých sa stal súčasťou a v kontexte našej histórie aj ich hýbateľom, ho priam predurčujú, aby sa stal námetom pre divadlo. Štefánik sa podieľal na vzniku Československa a do povedomia sa zapísal ako renesančná osobnosť. Po víťazovi ankety Najväčší Slováč usporiadanej verejnoprávnou televíziou v roku 2019 sú pomenované ulice a námestia.

Život Milana Rastislava Štefánika inšpiroval všetky oblasti umenia – vznikli o ňom vizuálne diela, rozhlasové pásma, romány, komiksy, divadelné hry či televízne filmy. Stal sa impulzom k výskumu, námetom k heroizujúcim legendám, historikám, láskavej ironii, ale aj nástrojom politického marketingu. Tvorkyne a tvorcovia slovenského divadla jeho život spracovali aj vo forme experimentálnej opery *Posledný let – 12 pohľadov na M. R. Š.* (Združenie pre súčasnú operu, 2001), výpravného baletu *M. R. Štefánik* (Štátne divadlo Košice, 2009 a 2019), činohry *Štefánik – slnko v zatmení* (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2017) či komédií *Generál* a *Malý veľký muž* (Radošinské naivné divadlo, 2004 a 2018).

Stanislav Šteпка: *Generál*
Radošinské naivné divadlo, Bratislava, 5. 3. 2004
Réžia: Ondrej Spišák

Zuzana Mistríková – Ondrej Šoth: *M. R. Štefánik*
Balet Štátneho divadla Košice, 18. 12. 2009
Réžia: Ondrej Šoth

Zuzana Mistríková – Ondrej Šoth:
M. R. Štefánik
Balet Štátneho divadla Košice,
15. 3. 2019
Réžia: Ondrej Šoth

Eva Borušovičová:
Štefánik – slnko v zatmení
Divadlo Andreja Bagara v Nitre,
24. 6. 2017
Réžia: Eva Borušovičová

Peter Pavlac: *Masaryk/Štefánik*
Divadlo Aréna, Bratislava a Mestské
divadlo, Zlín, 27. 10. 2018
Réžia: Patrik Lančarič

Marek Piaček – Egon Bondy
– Elena Kmetová: *Posledný let
– 12 pohľadov na M. R. Š.*
Združenie pre súčasnú operu,
Bratislava, 14. 12. 2001
Réžia: Dušan Vicen

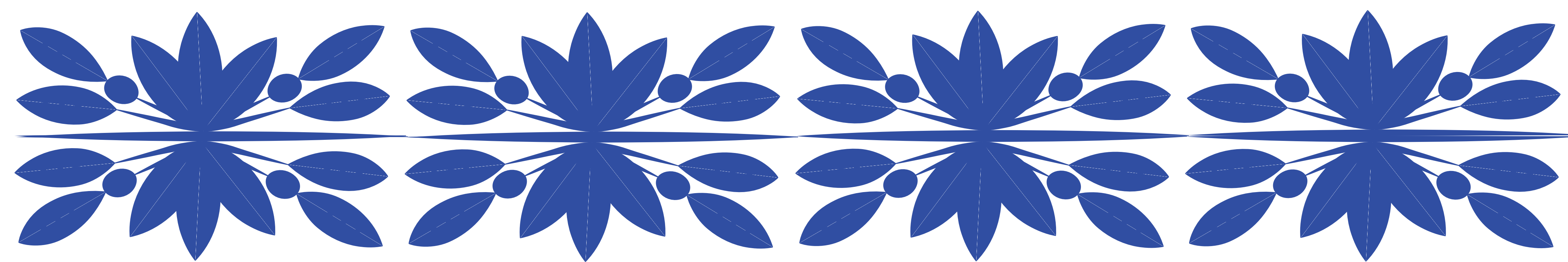

Stanislav Šteпка:
Malý veľký muž
Radošinské naivné divadlo,
Bratislava, 2. 6. 2018
Réžia: Ondrej Spišák

Rafael Rafaj ako M. R. Štefánik

Rafael Rafaj, bývalý poslanec NR SR za SNS, zabáva internet. Jeho fotografie v uniforme generála Milana Rastislava Štefánika pôsobia ako recesia. Nie je to však vtip. kandiduje do europarlamentu a kampani si robí naozaj svojisky - obliekol sa do uniformy Milana Rastislava Štefánika. A to v období, keď si pripomíname 95. výročie úmrtia tejto veľkej osobnosti slovenskej histórie.

Úryvok z článku uverejneného na spravodajskom webe Aktuality.sk

Kde sú slovenské ženy?

Všetky výrazné slovenské mýty sú spojené s mužmi – Svätopluk, Jánošík, Štúr, Štefánik, Tiso. A kde sú slovenské ženy? Národ potrebuje korene, a preto vyhľadáva veľké historické ságy. To vysvetľuje fakt, že najinscenovanejším ženským príbehom v slovenských divadlách sú variácie na život grófy Alžbety Báthoryovej, a to v činohernej aj muzikálovej podobe. Postupne však divadelníčky a divadelníci objavovali osudy ďalších žien, ktorých život a práca zrkadlia aj našu slovenskosť. Ide o spisovateľky, umelkyne, intelektuálky, aktivistky, feministky, priekopníčky, ako boli Ilona Országhová (1856 – 1932), Hana Gregorová (1885 – 1958), Terézia Vansová (1857 – 1942), Elena Maróthy-Šoltésová (1855 – 1939), Božena Slančíková-Timrava (1867 – 1951), Ľudmila Podjavorinská (1872 – 1951), Gisi Fleischmannová (1892 – 1944), Valéria Reiszová (1917 – 2000), Alžbeta Gölnerová Gwerková (1905 – 1944), Magda Husáková-Lokvencová (1916 – 1966), Zora Jesenská (1909 – 1972), Žo Langerová (1912 – 1990) či Hana Hegeřová (1931 – 2021). Okrem Bábkového divadla na Rázcestí v Banskej Bystrici, ktoré sa odkrývaniu ženských osudov venuje programovo, ženský hlas našej histórie zaznieva aj vďaka tvorbe Slovenského komorného divadla Martin.

Peter Kováčik: *Alžbeta Báthoryová*
Divadlo Jonáša Záborského, Prešov, 28. 10. 1994
Réžia: Ján Sládeček

Jana Juráňová: *Ilona, žena Hviezdoslavova*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 21. 3. 2014
Réžia: Iva Š.

Ivona Buková: *T. V. Recepty*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 15. 10. 2014
Réžia: Ivona Buková

Kamil Žiška – Zuzana Palenčíková: *A budeme si šepkať*
Slovenské komorné divadlo Martin, 27. 3. 2009
Réžia: Kamil Žiška

Iva Há: *Napísané do tmy*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 19. 6. 2009
Réžia: Iveta Škripková

Anna Grusková: *Rabínka*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 3. 3. 2012
Réžia: Viktorie Čermáková

Denisa Fulmeková – Sára Zetocha Čermáková: *Konvália, zakázaná láska Rudolfa Dilonga*
Divadlo Ludus, Bratislava, 3. 10. 2021
Réžia: Sára Zetocha Čermáková

Andrej Petrovič – Vladislav Šarišský: *Extáza/Obrazy o nej*
Balet Štátneho divadla Košice, 11. 5. 2022
Choreografia a réžia: Andrej Petrovič

Anna Grusková: *Demokratka Erza*
o. z. Reminiscencie, Bratislava, 15. 6. 2021
Réžia: Anna Grusková

Zuzana Ďuricová Hájková: *Dotyk Alžbety*
Divadlo Štúdio tanca, Banská Bystrica, 25. 3. 2022
Choreografia: Tibor Trulík

Sláva Daubnerová: *M.H.L.*
P.A.T. – Sláva Daubnerová, 22. 12. 2009
Réžia: Sláva Daubnerová

Žo Langerová – Peter Pavlac: *Vtedy v Bratislave*
Slovenské komorné divadlo Martin, 6. 11. 2015
Réžia: Patrik Lančarič

Trauma Jozef Tiso

Jozef Tiso patrí k najkontroverznejším osobnostiam našich dejín. Rovnako aj obdobie vojnovskej republiky, ktoré v národe zanechalo hlbokú traumú. Slovenské divadlo toto obdobie odklíňa ambíciózny demokratickým postojom. Po roku 2000 vznikli tri inscenácie legendárneho *Obchodu na korze* Ladislava Grosmána, no objavujú sa aj javiskové reflexie životných osudov a zlomových rozhodnutí konkrétnych historických osobností. Medzi nimi aj samotného prezidenta Tisa. Inscenácií bratislavského Divadla Arény z roku 2005 venovala veľkú pozornosť slovenská teatroológia a vyvoláva záujem aj u širokej verejnosti – hráva sa dodnes. Bolestivú etapu dejín však zďaleka nemôžeme považovať za uzavretú. V roku 2023 máme ešte stále na Slovensku ulicu „Dr. Jozefa Tisu“ a návrhy na jej premenovanie vzbudzujú značné vášne. V spoločnosti sa ozývajú hlasy spochybňujúce holokaust aj Slovenské národné povstanie, divadlá však zaujímajú jasné stanovisko, napríklad v inscenáciách *Svedectvo* (Divadlo Romathan, Košice, 2008), *Tichá noc, Tmavá noc* (Divadlo Jozefa Gregora Tajovského, Zvolen, 2020), *Dukla (údolie smrti)* /Dezorzovo lútkové divadlo, 2021/.

Rastislav Ballek: *Tiso*
Divadlo Aréna, Bratislava, 14. 4. 2005
Réžia: Rastislav Ballek

Kolektív autorov a autoriek: *Povstanie*
Divadlo Aréna, Bratislava, 28. 8. 2014
Réžia: Sláva Daubnerová

Agda Bavi Pain: *Pressburger Fight Club*
Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava, Bratislava, 25. 3. 2023
Réžia: Gejza Dezorz

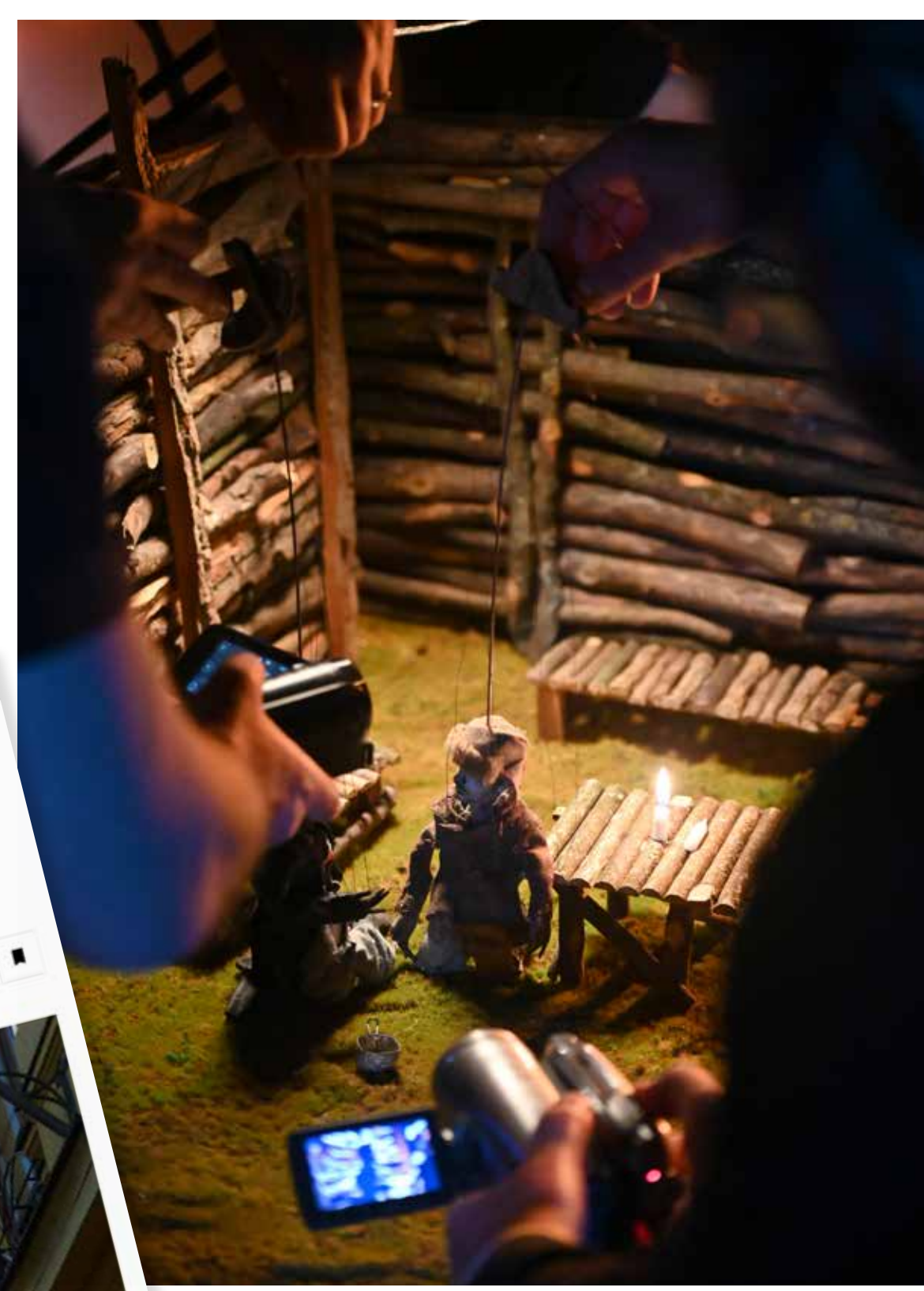
Luba Lesná: *Antikvariát*
o z. *Pravda a láska*,
Bernolákovo, 17. 5. 2019
Réžia: Viera Dubáčová

Marie Nováková: *Tichá noc, Tmavá noc*
Divadlo Jozefa Gregora Tajovského,
Zvolen, 21. 2. 2020
Réžia: Ivo Kristián Kubák

Jana Juráňová: *Živý bič*
Činohra Slovenského národného divadla,
Bratislava, 18. 12. 2015
Réžia: Alena Lelková

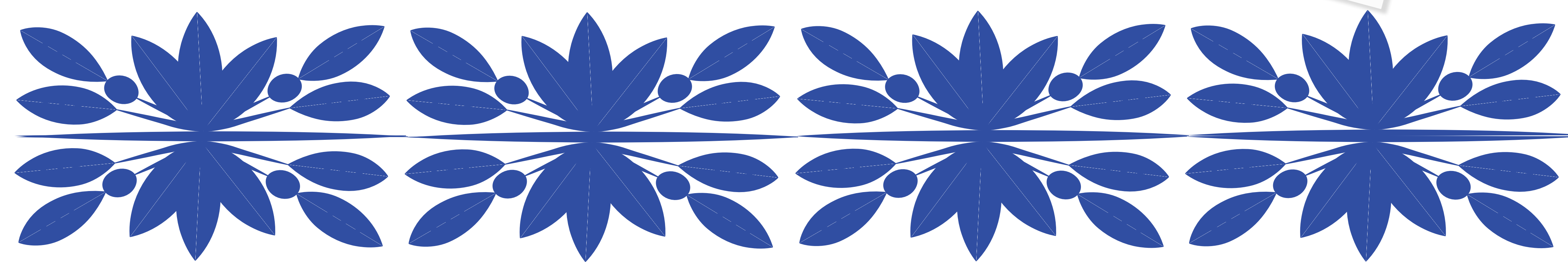
Agda Bavi Pain: *Dukla (údolie smrti)*
Dezorzovo lútkové divadlo, Bratislava, 8. 5. 2021
Réžia: Gejza Dezorz

Milan Godla: *Svedectvo*
Divadlo Romathan, Košice, 11. 12. 2008
Réžia: Marián Balog

Dušan Héglí: *Vylštenie*
Tanečné divadlo Ifjú Szivek, Bratislava,
12. 4. 2013
Réžia: Dušan Héglí

Obrazy socializmu v mladej demokracii

P o
r o k u
1 9 4 8

s a
v Česko-
slovensku do-
stala k moci to-
talitná sila, ktorá
presadzovala jednot-
ný pohľad na svet, spo-
ločnosť aj umenie. Divadelné
aktivity, ktoré nekorešpondovali

s predstavou socialistického ideálu, alebo na jeho formo-
vanie nahliadali kriticky, boli potlačené už v zárodku. V 60. rokoch 20. storočia, v období politického
uvoľnenia, prišlo ku krátkemu, ale intenzívnemu nádychu, ktorý divadlá využili a tvorili slobod-
nejšie. Toto obdobie netrvalo dlho, ukončila ho tzv. normalizácia v 70. rokoch.
Po páde totalitného režimu v roku 1989 sa socializmus v tvorbe slovenských divadel-
níkov predstavuje v mnohých podobách. Väčšina z nich ho prežila na vlastnej
koži a reflektujú ho kriticky, ironicky, angažovane či nostalgicky. Úsmevné
spomienky dopĺňajú kruté dobové reálie. Marginalizovaná a per-
zekvovaná nebola len činnosť občianskych či náboženských
iniciatív, ale aj rôznych menšín. Napokon, s výsledkami
splnených päťročnic sa občania vyrovnávajú doteraz.
Inscenácia *Horúce leto '68* (Divadlo GUaGU, Bratislava,
2018) reflektuje osudy ľudí v emigrácii. Obdobiu pražskej
jari sa venuje aj *Kabaret normalizácia alebo Modlitba pre
Martu* (Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2017), nor-
malizačnej kultúre zase *Zlatá lýra* (Divadlo Andreja Bagara
v Nitre, 2023). Aktuálnu recepciu dejinných udalostí
mohli diváci vidieť v in-
scenáciách *Dr. Gustáv
Husák, Komunizmus,*
*Aréna, Bratisla-
a 2018).*

Václav Havel: *List Gustávovi Husákovi*
Činohra Štátneho divadla Košice, 14. 11. 2019
Réžia: Martin Čičvák

Viliam Klimáček: *#dubček*
Divadlo Aréna, Bratislava, 18. 3. 2018
Réžia: Michal Škočovský

Viliam Klimáček: *Dr. Gustáv Husák*
Divadlo Aréna, Bratislava, 23. 10. 2006
Réžia: Martin Čičvák

Viliam Klimáček: *Ginsberg v Bratislave*
GUaGU Bratislava, 4. 10. 2008
Réžia: Viliam Klimáček

Peter Pavlac: *Slovo Váľkovo*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 31. 3. 2015
Réžia: Emil Horváth

Jiří Havelka: *Dnes večer nehráme*
Slovenské národné divadlo, Bratislava, 16. 11. 2019
Réžia: Jiří Havelka

Matúš Bachýnec: *Kabaret
normalizácia alebo
Modlitba pre Martu*
Slovenské národné divadlo,
Bratislava, 7. 12. 2017
Réžia: Matúš Bachýnec

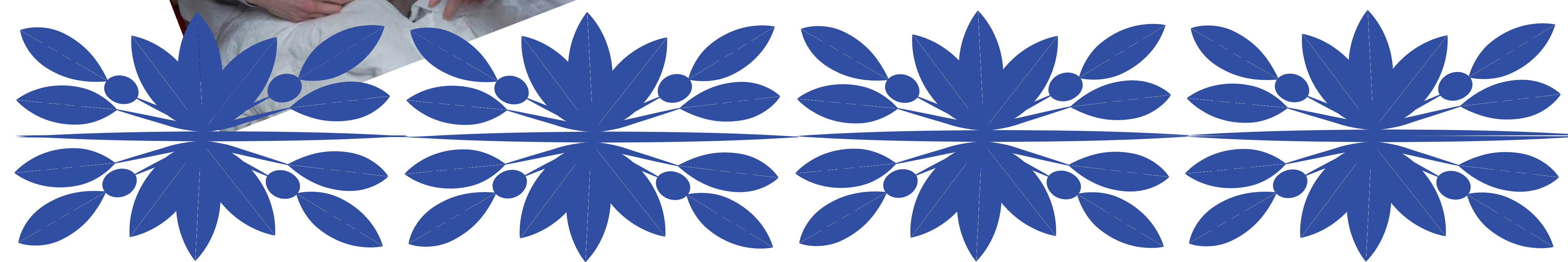
Jiří Havelka: *Zem pamätá*
Slovenské komorné divadlo Martin, 29. 3. 2019
Réžia: Jiří Havelka

Andrej Kuruc: *Socializmus s teplou tvárou*
Divadlo Petra Mankoveckého, Bratislava, 13. 12. 2020
Réžia: Marián Amsler

Michal Ditte: *Tajomstvo domu Skuteckých*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 27. 2. 2009
Réžia: Iveta Ditte Jurčová

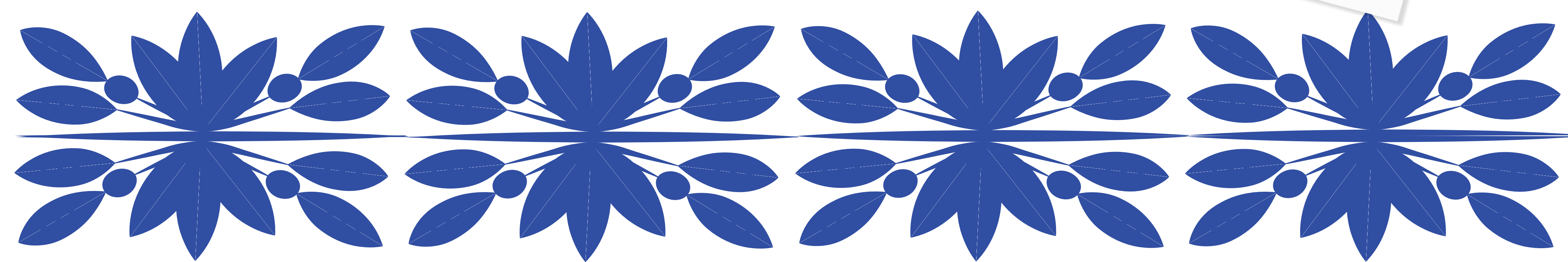
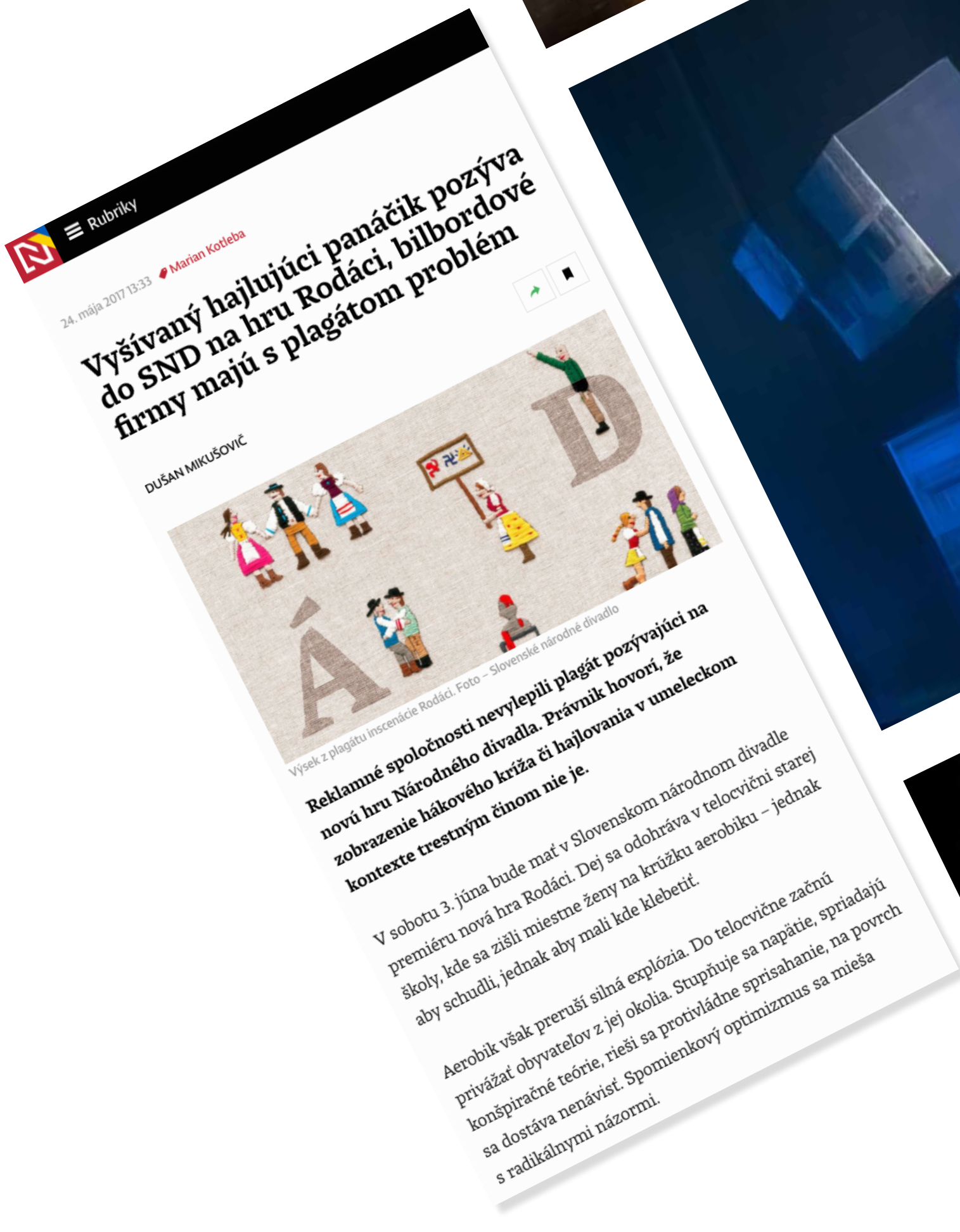
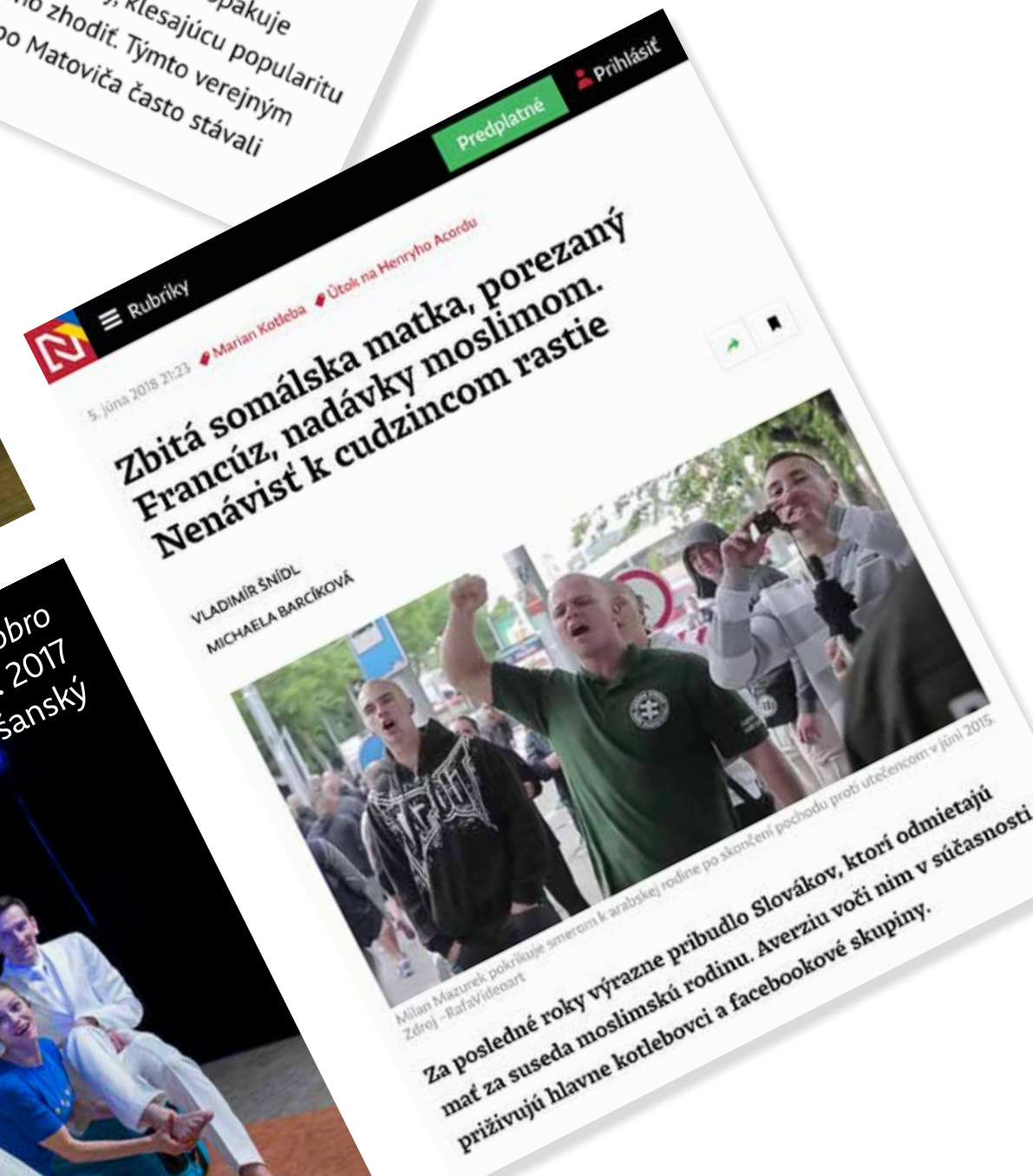
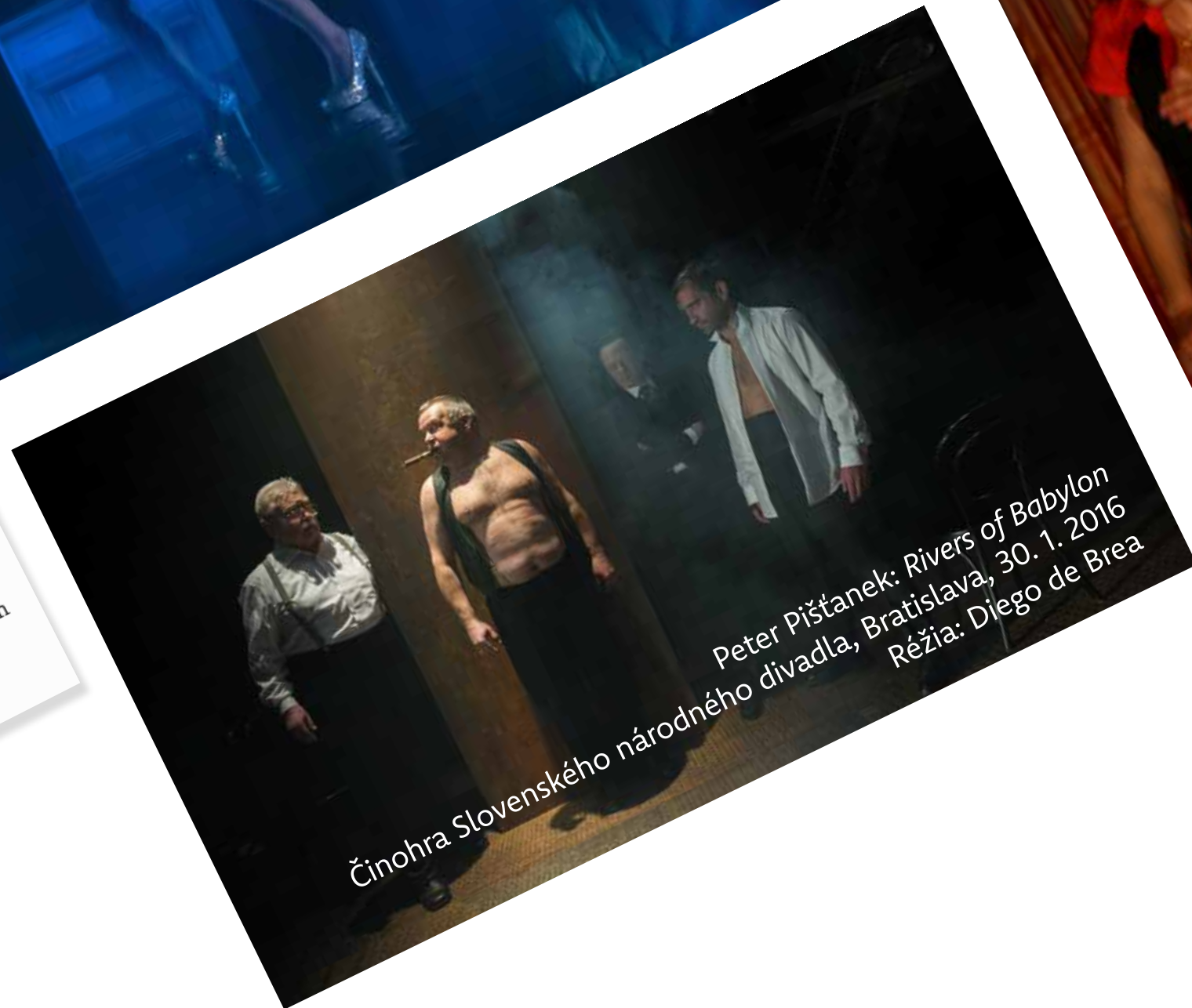
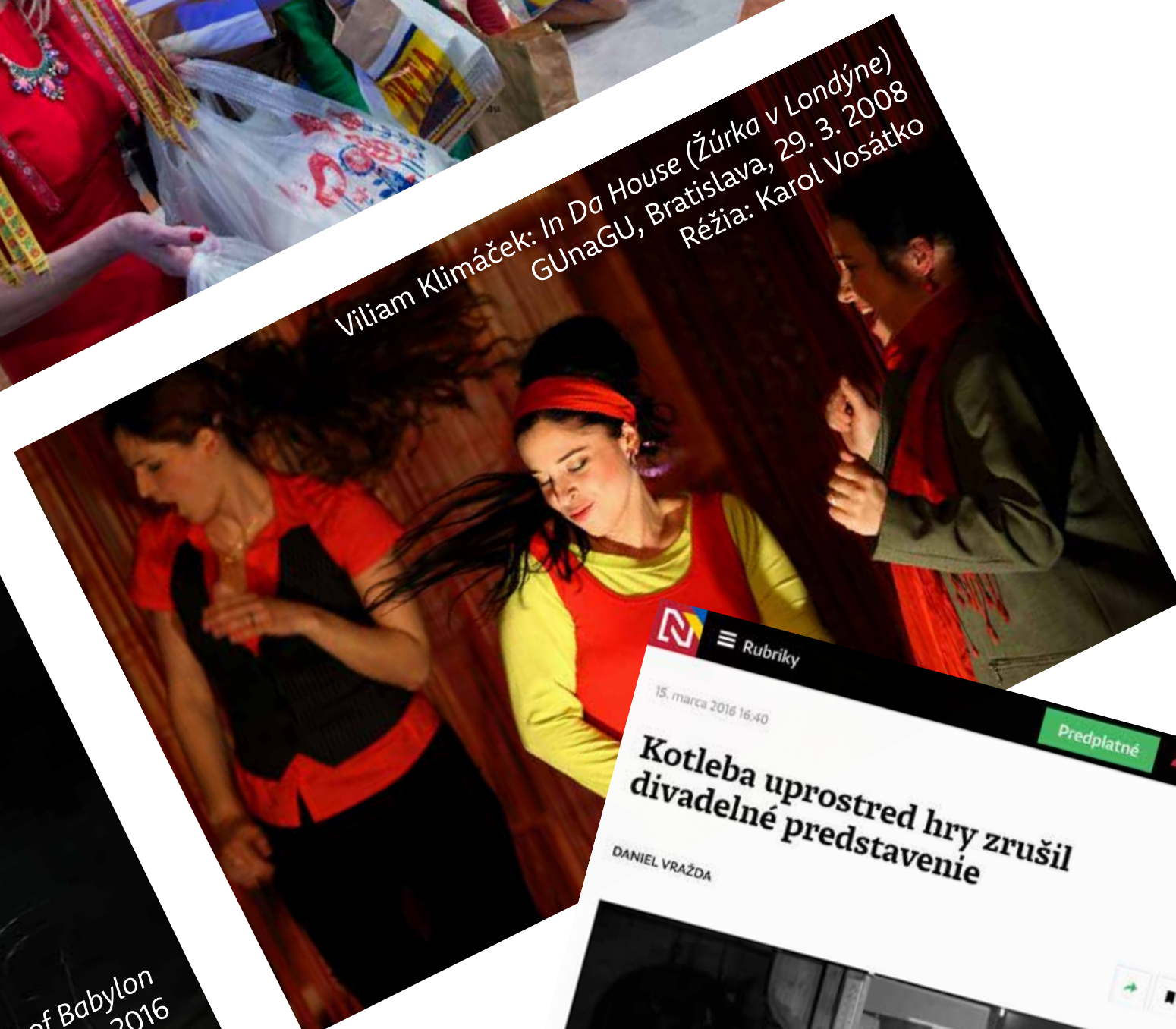
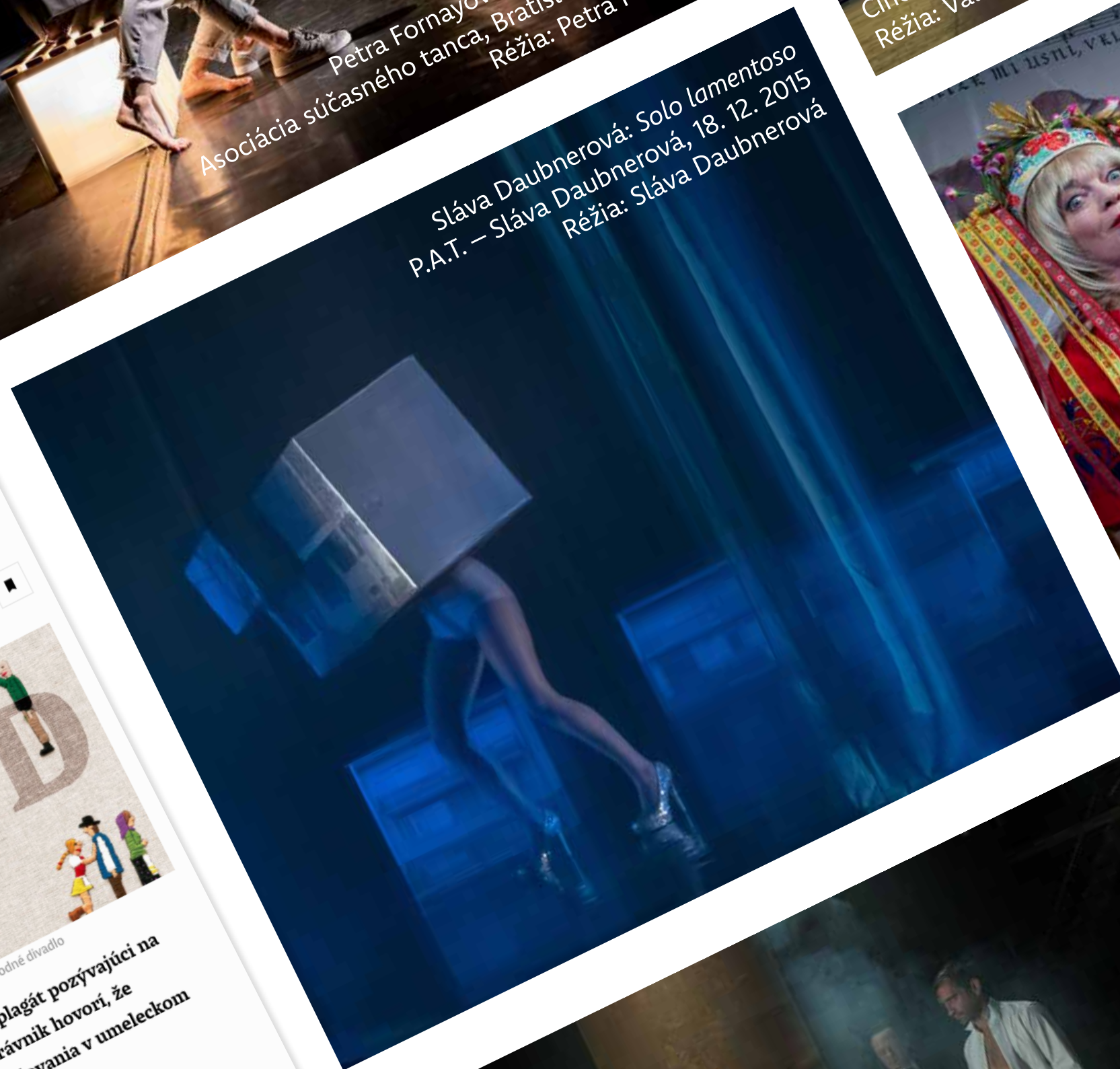
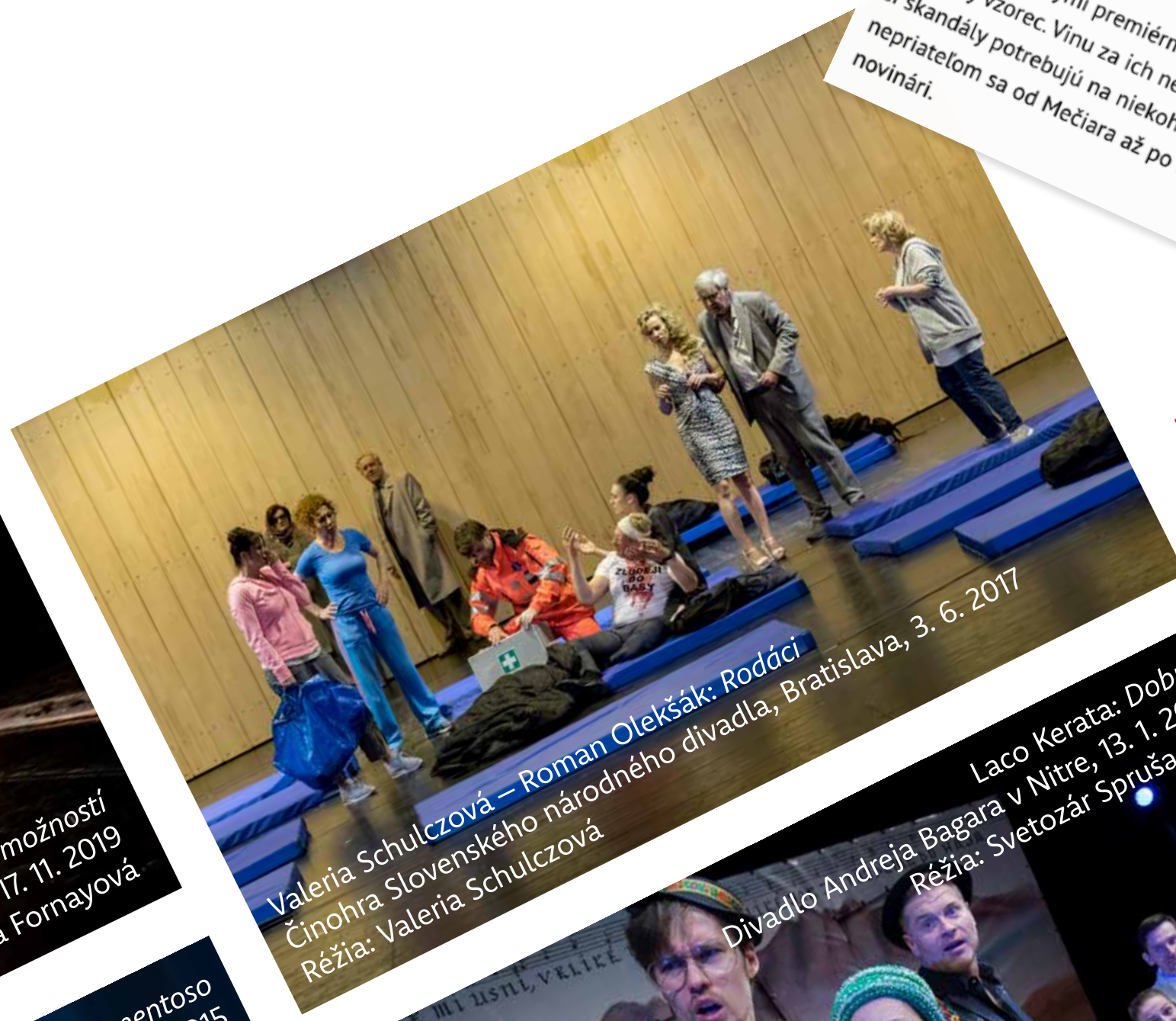

Divoká chuť slobody – thriller s otvoreným koncom

Novembrová nežná revolúcnamnú úlohu zohralo divadlo očakávaní. Tvorkyne a tvorcov sebe roky dusili. Prezentovať ponúknuť aj pohľad na súčasdivadlo však výrazne poklesúbory sa už od začiatku boriAko krajina sme začali li sme sa ju pochopiť. Politivosjom a chceli v turbulent20. storočia ovládnuť štát, paniu reality a takto „skrov ťažkých podmienkach, vznikanechali autentické stopy priestormi živej kultúry. Aj do časom dostali témy ako koncenzúra, násilie či xenofóbia. spoločnosti nazerala aj inKarpatský thriller (Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2013), tanečné a pohybové stvárnenie prezentuje performancia Petry Fornayovej *Manifest možnosti* (Asociácia súčasného tanca, Bratislava, 2019). Cestu Slovenska do Európy na osude jednotlivca reflektovala inscenácia hry Laca Keratu *Dobro* (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2017).

cia v roku 1989, v ktorej výz a divadelníci, vyvolávala veľké via túžili naplno rozvinúť to, čo svoje názory na minulosť, no nosť. Záujem o repertoárové sol a novovzniknuté nezávislé li s existenčnými problémami. spoznávať demokraciu, učici ju neraz interpretovali po ných a divokých 90. rokoch prispôsobiť ho svojmu chátiť“ aj kultúru. Postupne, kali nezávislé divadlá, ktoré tejto doby a stáli sa prvými repertoárových divadiel sa rupcia, mafiánske praktiky, Kriticky na stav slovenskej scenácia hry Eugena Gindla národné divadlo, Bratislava, 2013), tanečné a pohybové stvárnenie prezentuje performancia Petry Fornayovej *Manifest možnosti* (Asociácia súčasného tanca, Bratislava, 2019). Cestu Slovenska do Európy na osude jednotlivca reflektovala inscenácia hry Laca Keratu *Dobro* (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2017).

Folklór, kroje a hejslováci

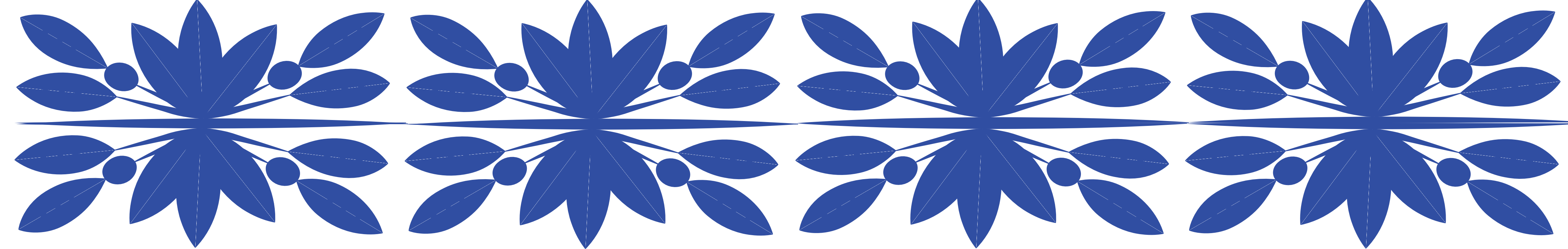
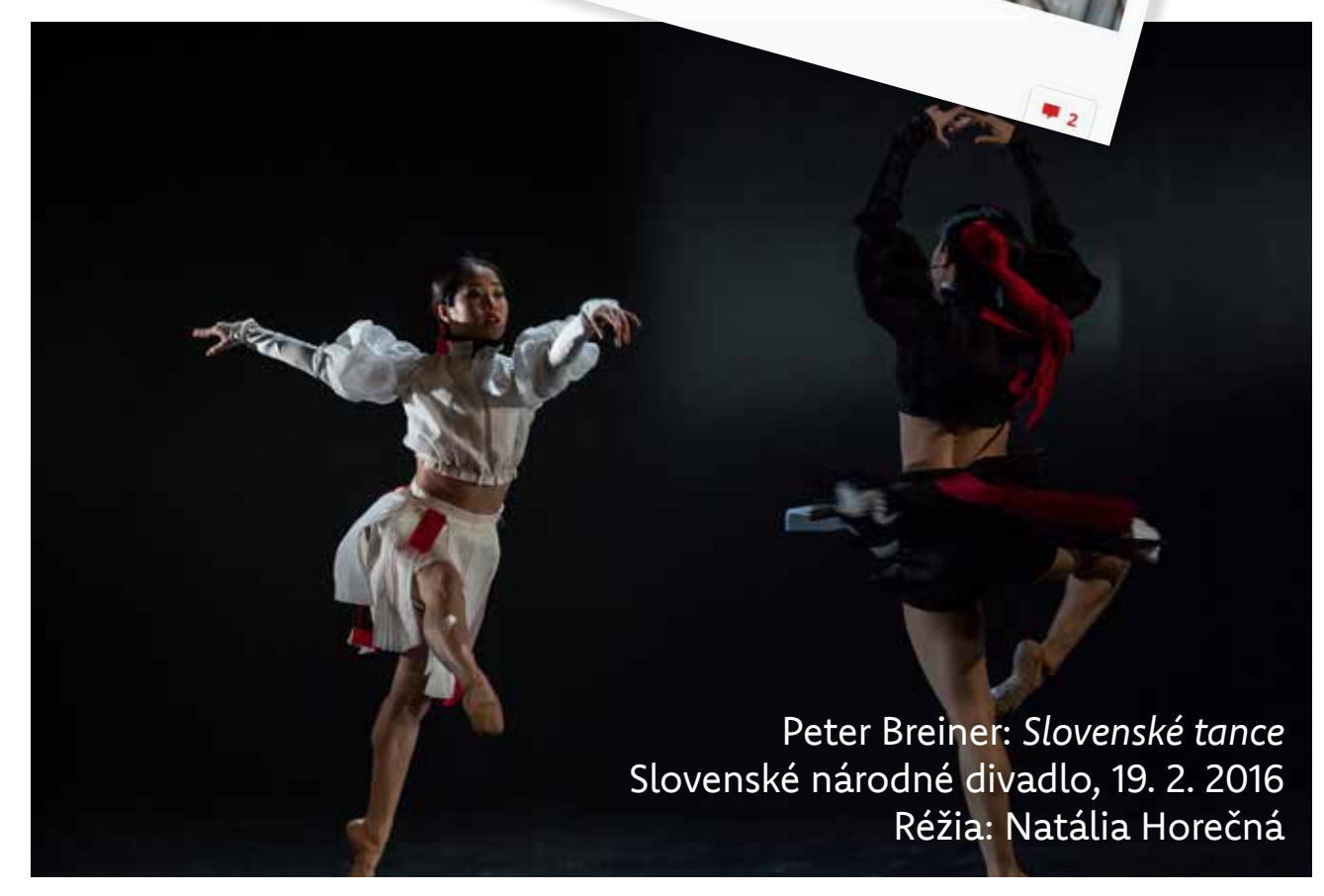
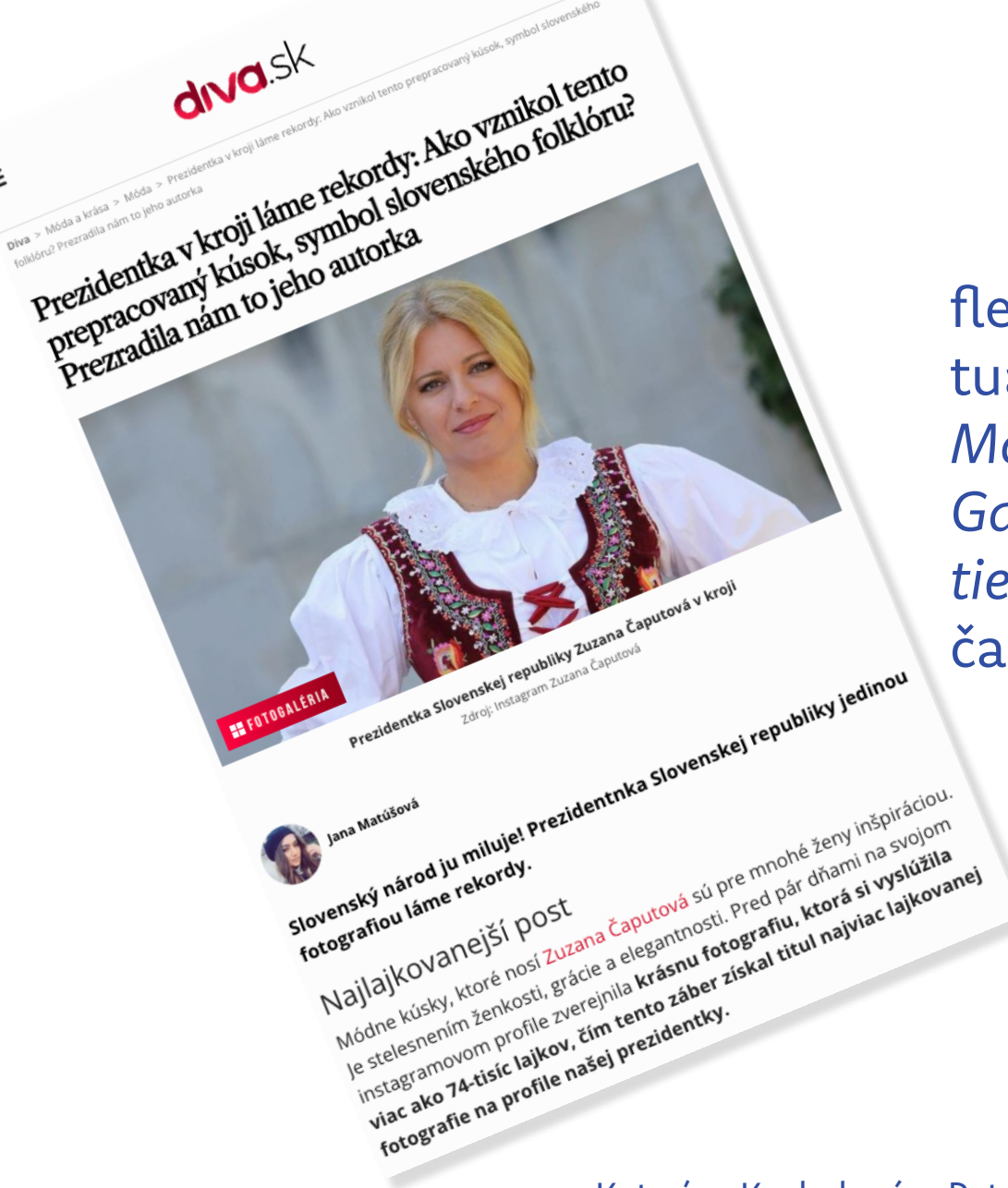
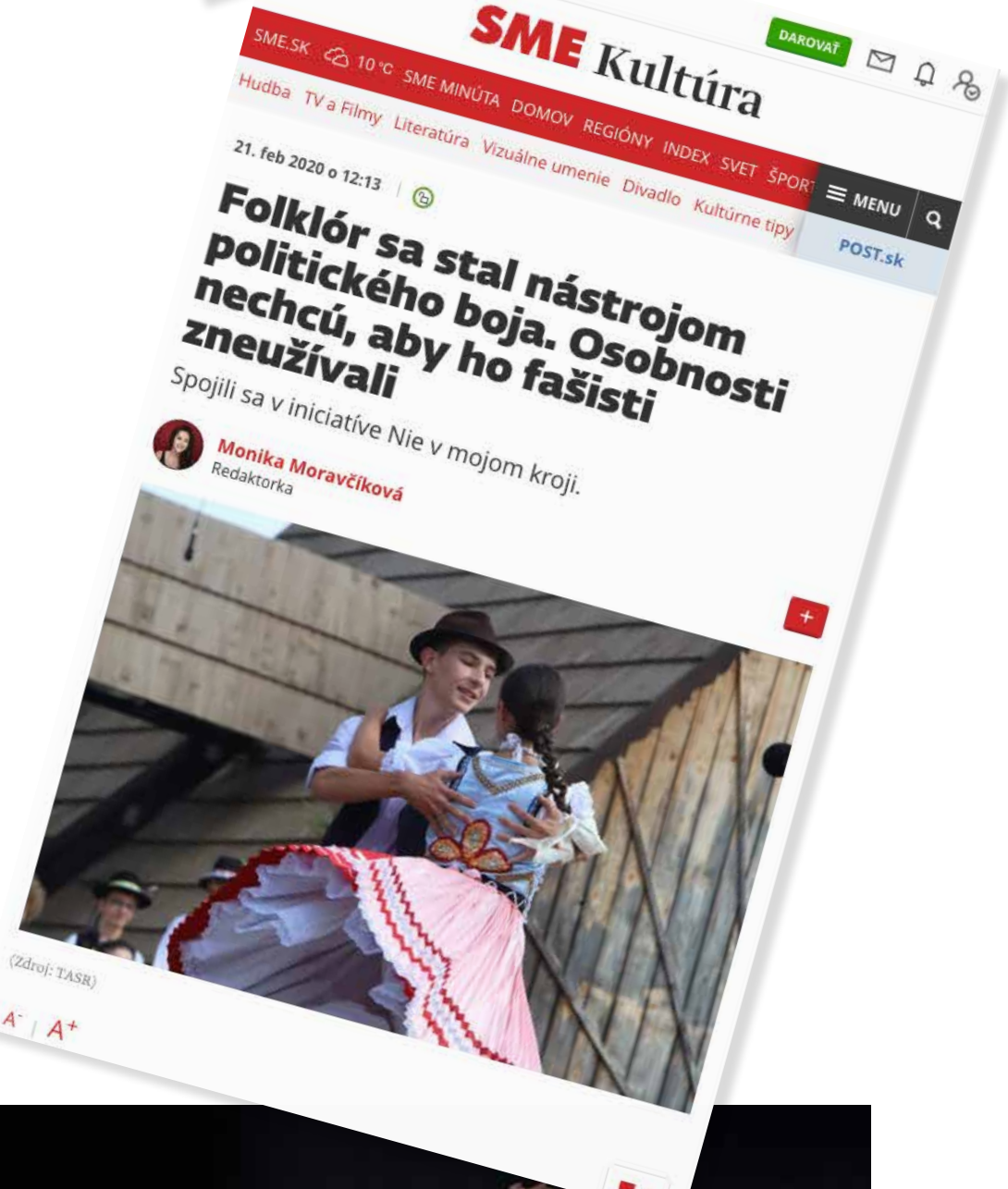
nie
v mojom kroji

Folklór a tradičná kultúra sú neoddeliteľnou súčasťou slovenskej identity. Každoročné folklórne slávnosti v Devte i Východnej sú masovo navštevované

a pôvodná ľudová kultúra sa stáva aj súčasťou televíznych show. Z povrchno chápaných tradícií sa však ľahko vytýka politický kapitál. Na kampane poslancov extrémistických strán reagovala iniciatíva slovenských folkloristov s názvom *Nie v mojom kroji*. Naopak, fotografia prezidentky Slovenskej republiky v kroji mala extrémne

pozitívny ohlas. Inscenácie slovenských i českých tvorcov na slovenských javiskách re-

flektujú a interpretujú silu tradícií vychádzajúcich z minulosti a dávajú im aktuálny rozmer. Výrazné reinterpretácie môžeme sledovať v inscenáciách hier *Mariša* bratov Mrštíkovcov (Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2009), *Gazdiná roba* a *Drotár* (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2014 a 2019) či *Pastierska symfónia* (Divadlo Pôtoň, Bátovce, 2019). Tvorcovia nachádzajú súčasné témy nielen v klasike, ale aj v aktuálnych námetoch, s ktorými experimentujú a podávajú iný obraz Slovenska, než na aký sme zvyknutí.

Pri Slovákoch stoja všetci svätí

Náboženskú
tému, spracovanie
osudov osobností viery či
prosté hľadanie duchovnej prapod-
staty nachádzame v inscenáciách rôznych slo-
venských divadiel. Aj v tejto tematickej oblasti sa odzrkad-
ľuje obľúbenosť muzikálu. Spieva a tancuje sa o Františkovi z Assisi

(Divadlo Jonáša Záborského, Prešov, 2007 a Divadlo Nová scéna, Bratislava, 2009), ale aj o pápežovi Jánovi Pavlovi II. (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2016). Štátne divadlo Košice spracovalo život blahoslavenej Sáry Salkhazi a Slovenské národné divadlo príbeh predstaviteľa tajnej cirkvi a jedného z organizátorov Sviečkovej manifestácie Silvestra Krčméryho. Deťom sprístupnili divadlá duchovné témy napríklad v inscenáciách *Myška nie je liška* (Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava, 2014) a *Lišiak a lišiačik* (Bábkové divadlo v Košiciach, 2017) či formou piesní približujú Bibliu v *Bejby bajbl band* (Teatro Colorato, 2020). Nadmernú medializáciu z mimoumeleckých (a kvázi duchovných) dôvodov vzbudila inscenácia *Natálka* (Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2016). Záujem širokej verejnosti vyvolal podnet na Generálnu prokuratúru SR pre podozrenie, že dielo je hanobením rasy, národa a presvedčenia, ktorý mal za cieľ zakázať uvádzanie tejto inscenácie. Odmietavý názor na inscenáciu si navrhovatelia utvorili len na základe fotografie zachytávajúcej scénu, na ktorej je soška Panny Márie umiestnená pred nakresleným hákovým krížom. Navrhovatelia uvádzali, že inscenáciu nevideli, no fotografia v nich vyvolala pohoršenie. Podanie bolo zakrátko zamietnuté ako nedôvodné a inscenácia sa naďalej hrala, tak ako bola plánovaná – pre stredoškolské publikum v rámci projektu Divadlom proti extrémizmu.

Články z internetových vydani dennikov Sme a Pravda.

Jonáš Záborský:
Vstupenie Krista do raja
Divadlo Jonáša Záborského,
Prešov, 28. 1. 1994
Réžia: Ivan Holub

Pavel Vyrmzev, *Komedia česká o bohatci a Lazáři*
Slovenské komorné divadlo Martin, 25. 1. 2019
Réžia: Lukáš Brutovský

Matúš Bachyнец - Miriam Kížiňová: *Natálka*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 5. 12. 2016
Réžia: Matúš Bachyнец

Andrej Kalinka: *Bartimejove pašie*
Med a prch, Bratislava/Nitra/Žilina, 5. 5. 2012
Réžia: Ivan Martinka, Andrej Kalinka

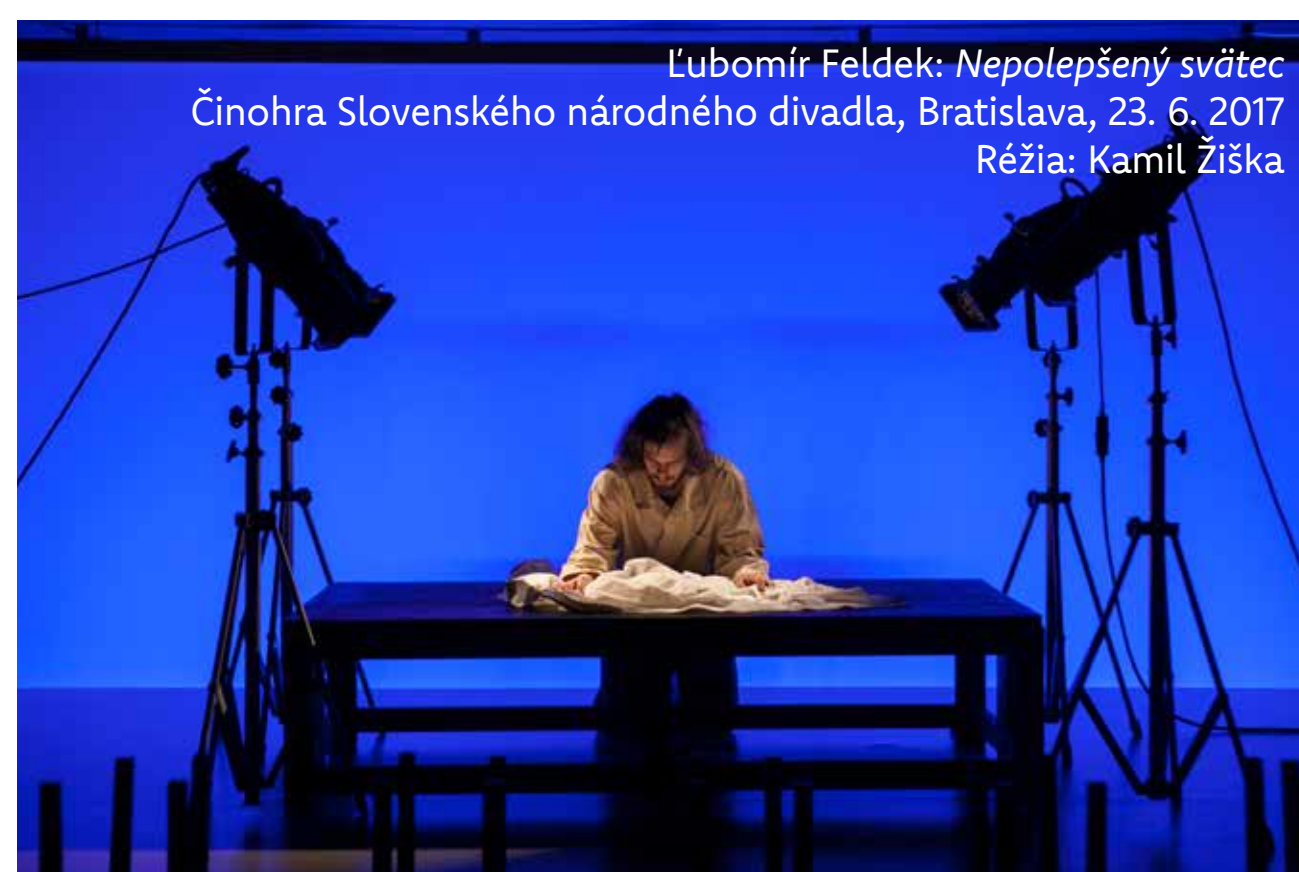
Daniel Hevier – Gabo Dušík: *Povolanie Pápež*
Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 11. 11. 2016
Réžia: Jerzy Jan Poloniński

Eric-Emmanuel Schmitt – Anna Grusková – Juraj Johanides:
Oskar a dáma v ružovom
Divadlo Aréna, Bratislava, 3. 11. 2005
Réžia: Juraj Johanides

Karol Horák: *Svedectvo krvi*
o. z. Košické divadlo a Štátne divadlo Košice, 16. 12. 2013
Réžia: Agnieszka Olsten

Ľubomír Feldek: *Nepolepšený svätec*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 23. 6. 2017
Réžia: Kamil Žiška

Martin Kákoš – Gabo Dušík – Martin Sarvaš: *František z Assisi*
Divadlo Jonáša Záborského, Prešov, 16. 11. 2007
Réžia: Martin Kákoš

Zdenka Pašuthová–Marková: *Bejby bajbl band*
Teatro Colorato, Bratislava, 5. 4. 2020
Réžia: Peter Weinciller

Iva Procházková – Katarína Jánošová: *Myška nie je liška*
Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava, 26. 5. 2014
Réžia: Peter Palik

Kamil Žiška: *Sára Salkhazi*
Činohra Štátneho divadla Košice, 8. 6. 2018
Réžia: Kamil Žiška

Všetci sme slovenské divadlo

Slovenské divadlo v súčasnosti charakterizuje rôznorodosť. Vlastné vnímanie sveta nám divadelnými prostriedkami prezentujú ľudia so znevýhodneniami, nezávislé i zriaďované divadlá sa venujú aj téme neurodiverzity. V Bábkovom divadle na Rázcestí našťuďovali inscenácie pre nepočujúce aj nevidiace deti, Divadlo Nominels rozpráva príbehy LGBTIQ+ ľudí, Divadlo bez domova dáva hlas sociálne vylúčeným, vznikajú arteterapeutické i sociálne divadelné súbory. Do centra záujmu sa dostávajú aj v spoločnosti dlhodobo prehlíadané témy. Divadlo je miestom prijatia a inklúzie – svedčia o tom mnohé projekty. Znevýhodneným divákovi sa snaží priblížiť i Slovenské národné divadlo v projektoch *Ste medzi nami*, *Luskáčik pre nevidiacich* a *Divadlo pre všetky deti*.

Martin Kotúček: *Asperger vs. Wittgenstein*
Divadlo Non Garde, Bratislava, 16. 12. 2021
Réžia: Jana Šturdíková

Jarostaw Murawski: *Iny*
Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava, 18. 9. 2020
Réžia: Lena Frankiewicz, Tomasz Maślakowski

ERROR – medzinárodný festival bezdomoveckých divadiel

Michaela Homolová: *Velká cesta*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 9. 10. 2022
Réžia: Michaela Homolová

Elfriede Jelinek – Peter Mazalán: *Winterreise*
Peter Mazalán, 20. 2. 2020
Réžia: Peter Mazalán

Andrej Kuruc: *Socializmus s teplou tvárou*
Divadlo Petra Mankoveckého, Bratislava, 13. 12. 2020
Réžia: Marián Amster

Kolektív Dzp: *Norma*
Mestské divadlo – Divadlo z Pasáže, Banská Bystrica, 5. 12. 2019
Réžia: Monika Kováčová

**DIVADLO
PRE VŠETKY
DETI**

WWW.SND.SK/DARUJME

Valéria Daňhová: *Respektive*
Divadlo Tiché iskyry, Banská Bystrica, 12. 12. 2015
Réžia: Valéria Daňhová

Projekt Baletu Slovenského národného divadla *Luskáčik pre nevidiacich*

Projekty
Slovenského
národného
divadla

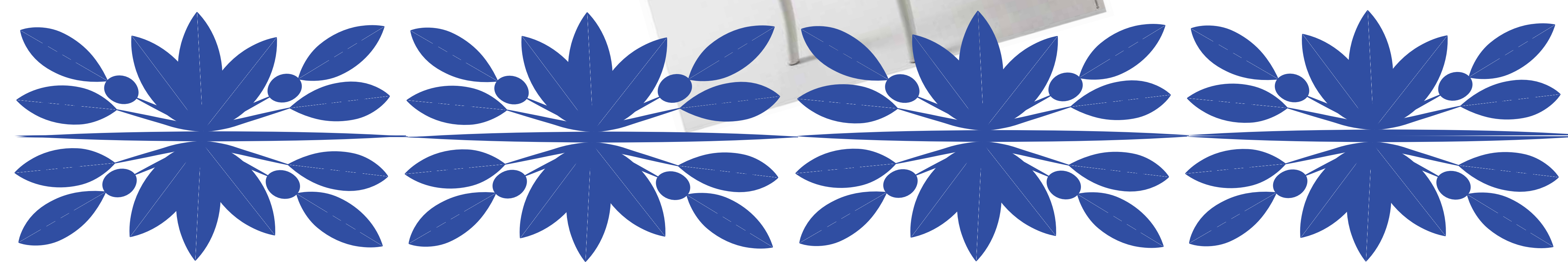

Slovenské
národné divadlo
Modrý salón

**Ste
medzi
nami**

Mark Medoff: *Deti ticha*
Vysoká škola múzických umení, Bratislava, 9. 6. 2021
Réžia: Barbora Nitschová

Zelené slovenské divadlo

Najmladšou témou slovenského divadla je klimatická kríza. Do slovenskej dramatiky a dramaturgie preniká len pomaly. Tvorcovia sa vracajú k reálnym ekologickým katastrofám na našom území alebo zaujímajú postoj k stavu planéty a nečinnosti politických špičiek v oblasti zmierňovania dopadov ľudskej činnosti na prírodu. Tragédia zániku dediny, ktorej existenciu poznačila ekologická katastrofa, zarezonovala silným hudobno-výtvarným konceptom v performancii *Terra Apathy* Divadla Pôtoň z Bátoviec (2021), záujem vzbudila aj inscenácia o projekte vodného diela Slatinka *Sme krajina* Divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene (2023). Téma sa venujú aj divadlá tvoriace pre deti a mladé publikum. Ide zväčša o inštruktážne koncepty o triedení odpadu do farebných kontajnerov. V bábkovej inscenácii *Lovec plastov Zero Waste* (Bábkové divadlo Morgonrock, Bratislava, 2021) nabáda autor detského diváka k zmene svojich spotrebiteľských návykov. Silnú angažovanosť v sebe nesú diela pre dospelajúcich *Kým nastane ticho* (Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2021) a *Nahlas* (Divadelné centrum Martin, 2021).

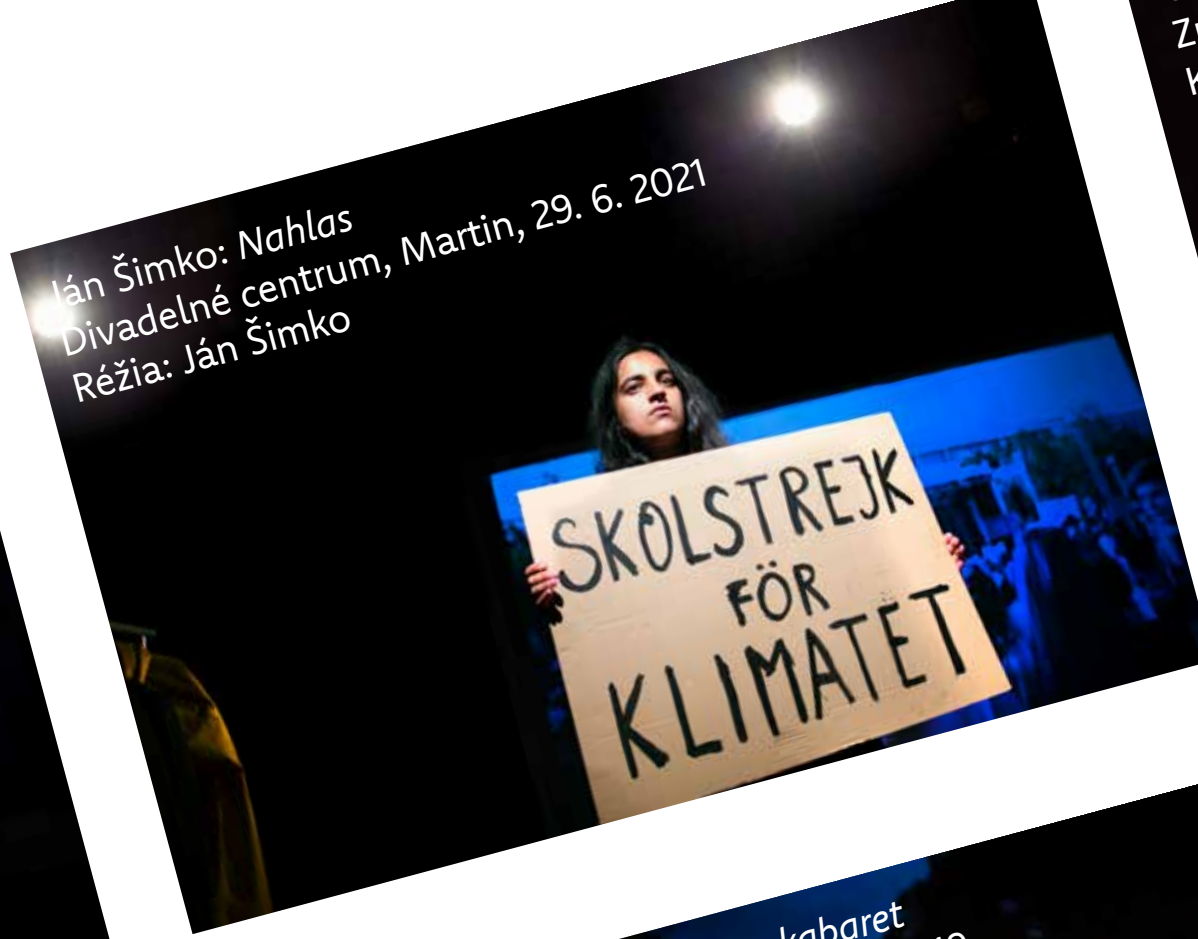
Michal Ditte – Iveta Ditte Jurčová – Ela Lehotská:
Terra Apathy
Divadlo Pôtoň, Bátovce, 7. 6. 2022
Réžia: Iveta Ditte Jurčová

Zuna Vesna Kozánková:
Pre Gaia
Artyci, Bratislava, 27. 3. 2013
Choreografia: Zuzana Vesna Kozánková

Ján Šimko: *Nahlas*
Divadelné centrum, Martin, 29. 6. 2021
Réžia: Ján Šimko

Slavka Cíváňová: *Kým nastane ticho*
Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 22. 5. 2021
Réžia: Iveta Ditte Jurčová

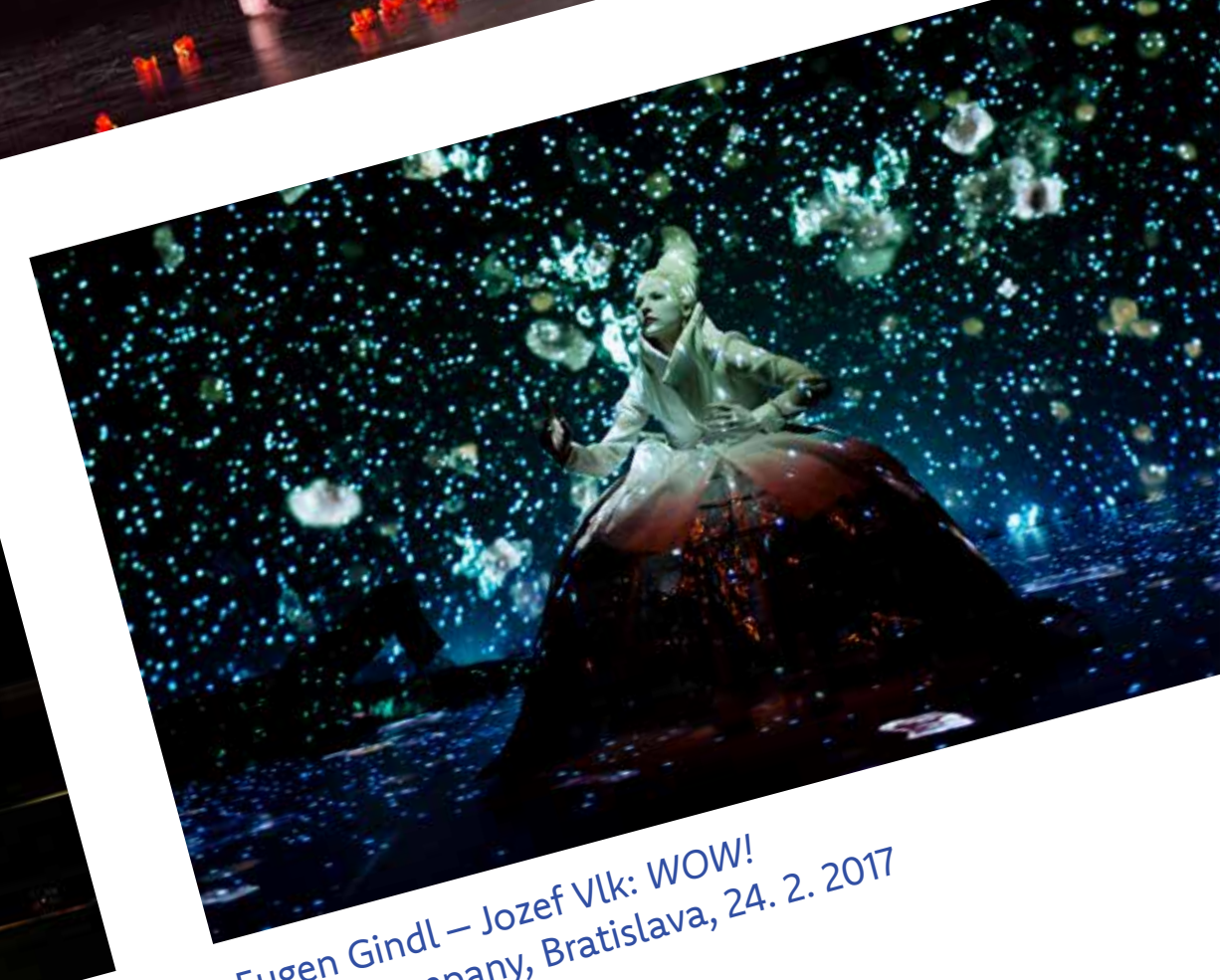
Šimon Ferstl: *Útek od divočiny*
Divadlo Petra Mankoveckého, Bratislava, 22. 8. 2020
Réžia: Šimon Ferstl

Alžbeta Vrzgula: *Apokabaret Uhol_92*
Bratislava, 23. 6. 2019
Réžia: Alžbeta Vrzgula

Eugen Gindl – Jozef Vlček: *WOW!*
Debris Company, Bratislava, 24. 2. 2017
Réžia: Jozef Vlček

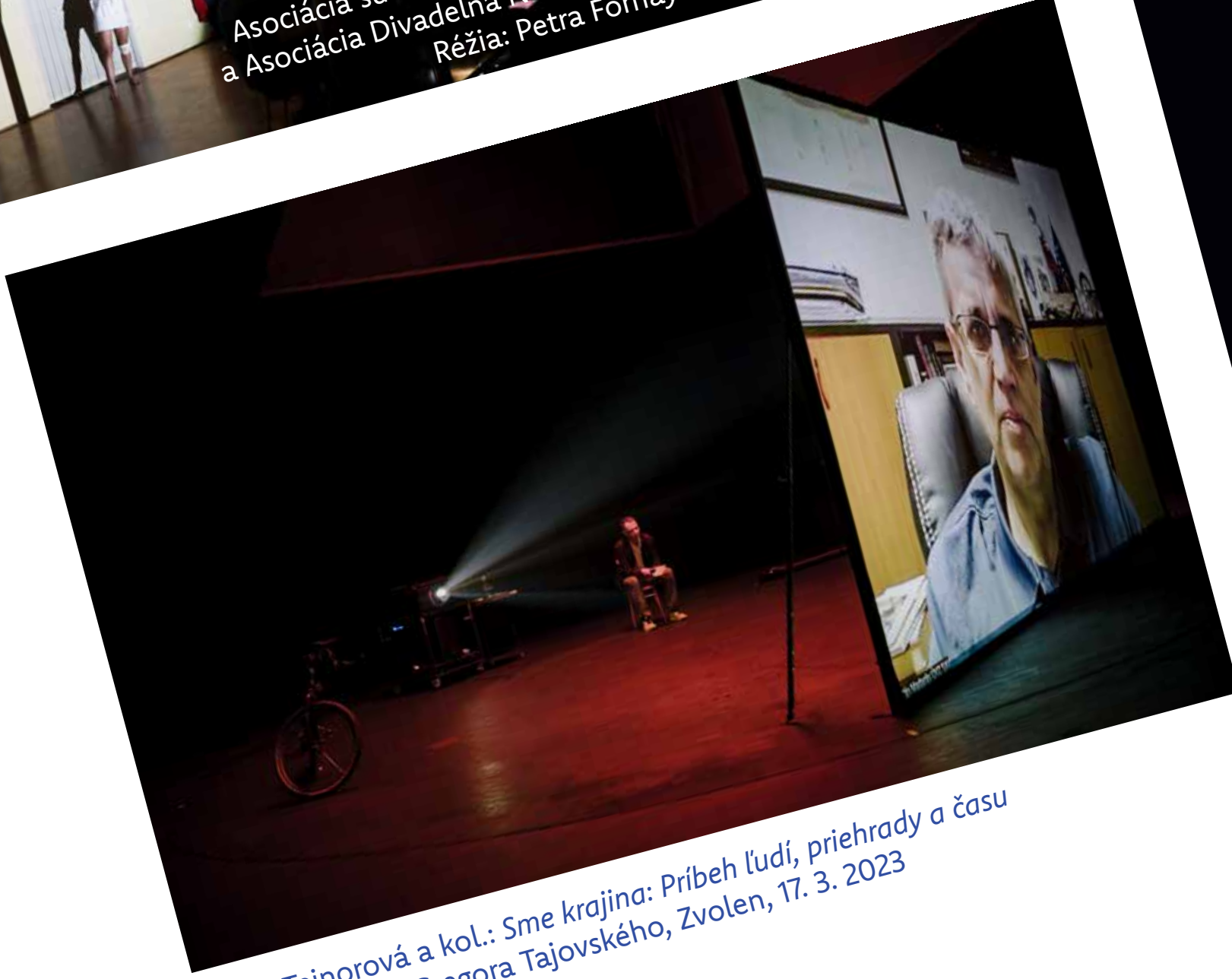
Petra Fornayová: *Zelená je tráva*
Asociácia súčasného tanca Bratislava a Asociácia Divadelná Nitra, 3. 10. 2021
Réžia: Petra Fornayová

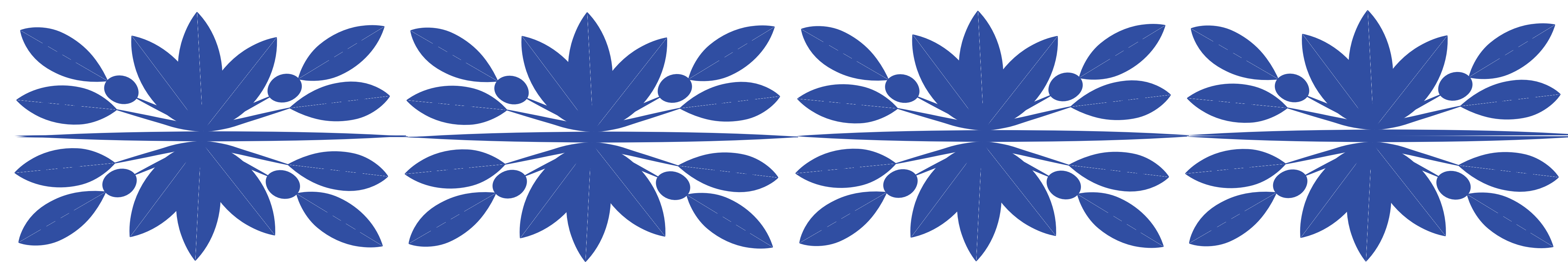
Peter Gärtner: *Lovec plastov Zero Waste*
Bábkové divadlo Morgonrock, Bratislava, 25. 7. 2021
Réžia: Peter Gärtner

Petra Tejnorová a kol.: *Sme krajina: Príbeh ľudí, priehrady a času*
Divadlo Jozefa Gregora Tajovského, Zvolen, 17. 3. 2023
Réžia: Petra Tejnorová

Zborník divadelných hier slovenských autorov a autoriek. Knihu vydal Divadelný ústav v roku 2020.

Súčasná slovenská sebareflexia

Divadlo ako morálna ustanovizeň. Divadlo ako názor, divadlo ako postoj, divadlo ako kritický pohľad na našu súčasnosť. Slovenskí divadelníci a slovenské divadelníčky v súčasnosti pripravujú inscenácie, ktoré nastavujú zrkadlo, otvárajú nepopulárne témy, kladú nástojčivé otázky. Často to robia s nadhľadom, iróniou a značnou sebakritikou. Na javiská sa dostávajú spoločenské a politické témy (*Jadro*, Divadlo Štúdio tanca, Banská Bystrica, 2015), no stále častejšie aj private (*Roľa*, NUDE, Bratislava 2021). Divadlá ponúkajú mozaiku historických tém – súvahu (*Tančiareň*, Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2001, *Sarkofágy a bankomaty*, Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 2009) alebo reflexiu aktuálnej situácie, ako v inscenácii *D1 (Pracovný názov)* Slovenského komorného divadla Martin (2021). Mafiánske praktiky a aroganciu moci vedia reflektovať aj inscenácie pre deti, napríklad „punkovo-animálno-maňuškovo-komediálny thriller“ *Kocúr v čižmách* (2019) nitrianskeho Nového divadla.

Michal Vajdička a kol.: *Jama deravá*
Divadlo ASTORKA Korzo '90, Bratislava, 29. 4. 2016
Réžia: Michal Vajdička

Jiří Havelka a kol.: *Elity*
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava, 1. 4. 2017
Réžia: Jiří Havelka

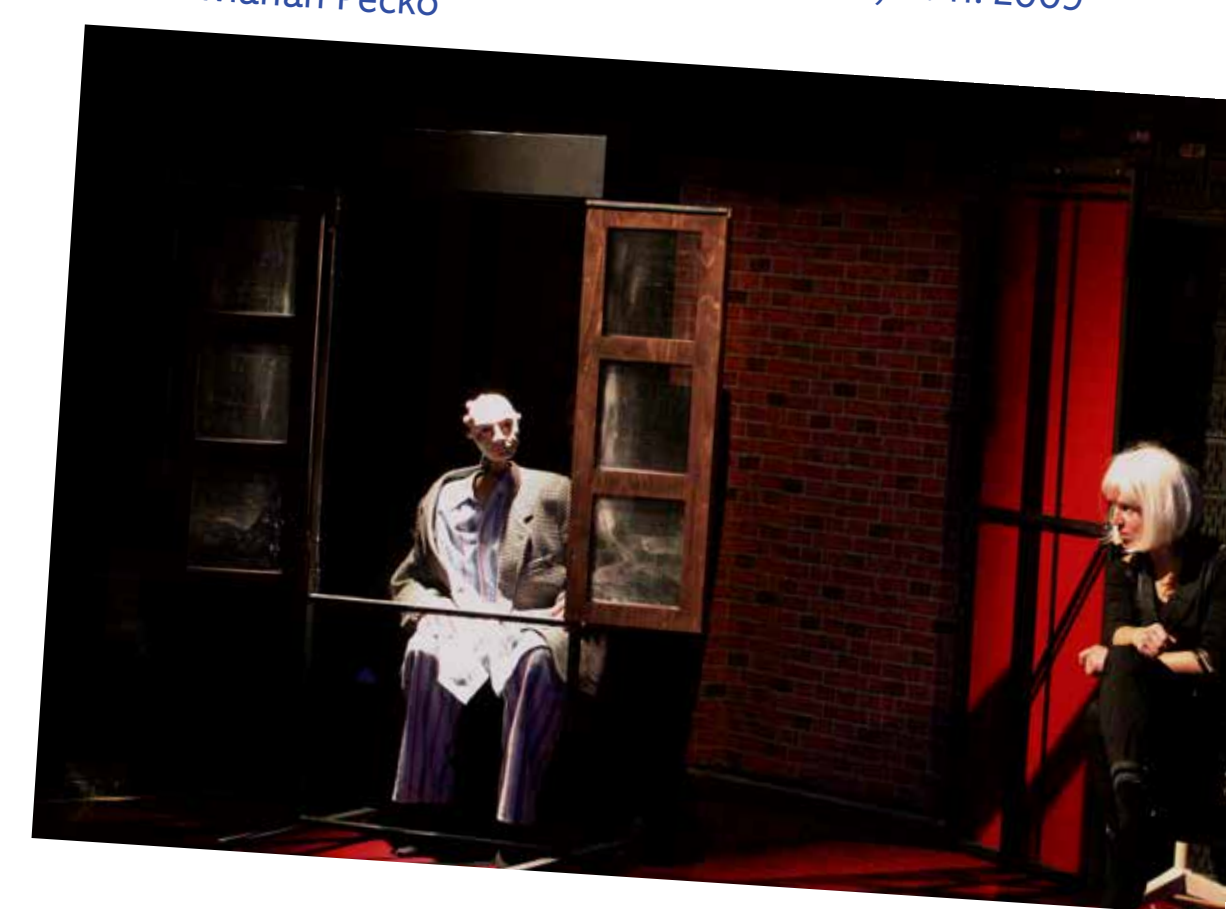
Kolektív autoriek a autorov: *Na stáži!*
Divadlo na peróne, Košice, 21. 9. 2016
Réžia: Júlia Rázusová

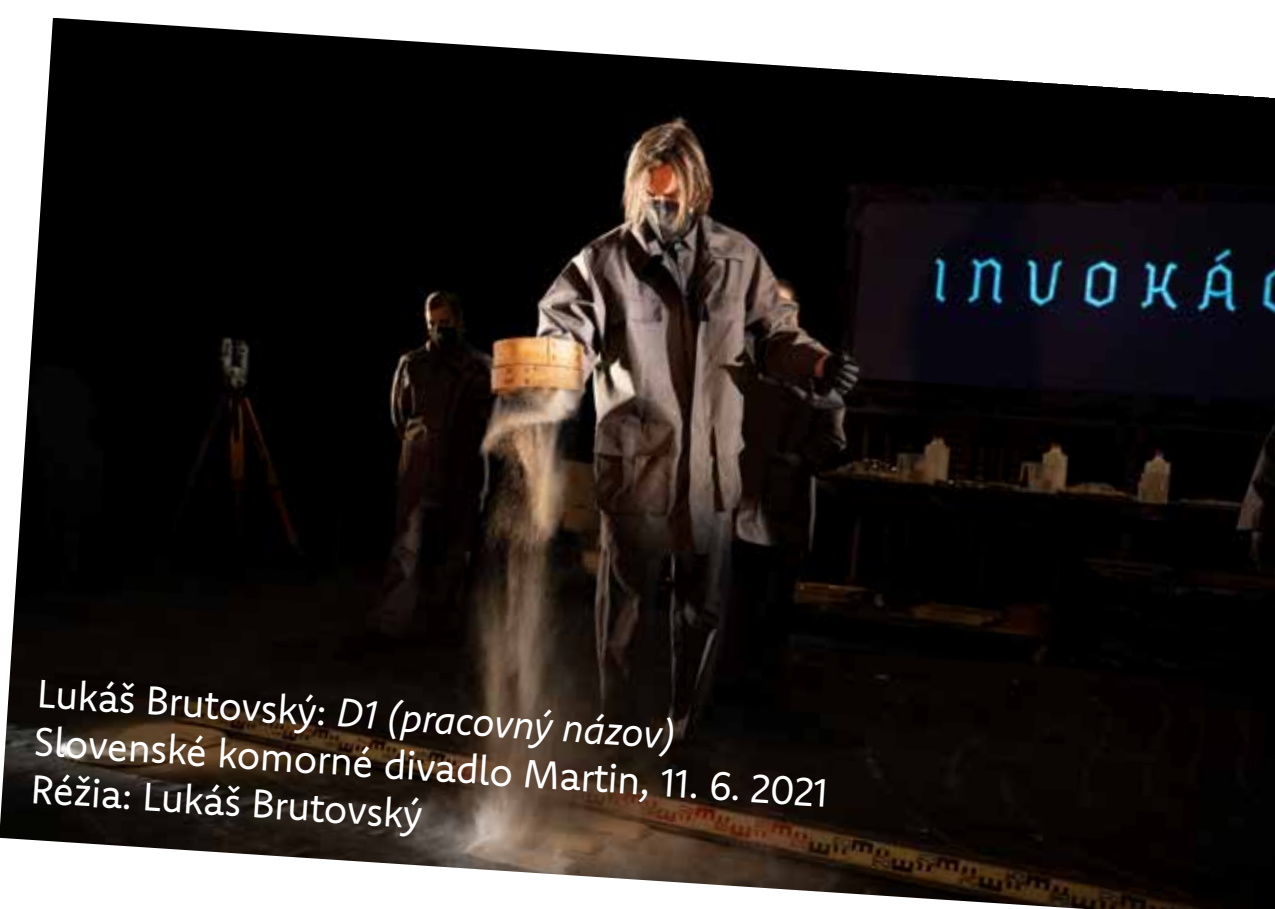
Umberto Eco – Tomáš Brajerčík – Júlia Rázusová: *Moral Insanity*
Prešovské národné divadlo, Prešov, 14. 12. 2018
Réžia: Júlia Rázusová

Kolektív autoriek a autorov: *Sarkofágy a bankomaty*
Bábkové divadlo na Rázcestí, Banská Bystrica, 17. 11. 2009
Réžia: Marián Pecko

Lukáš Brutovský: *D1 (pracovný názov)*
Slovenské komorné divadlo Martin, 11. 6. 2021
Réžia: Lukáš Brutovský

Kolektív autoriek a autorov: *Proces procesů procesom (Pôjdeš do basy? Hajzel!)*
Divadlo SKRAT, Bratislava, 25. 2. 2013
Réžia: Dušan Vicen

Kolektív autoriek a autorov: *Postfaktátum*
Divadlo Stoka, Bratislava, 7. 12. 2017
Réžia: Blaho Uhlár

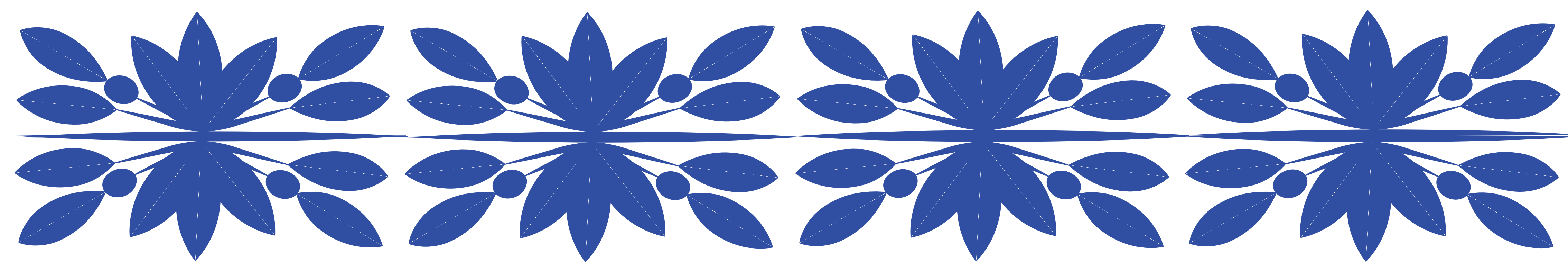
Zuzana Ďuricová Hájková: *Jadro*
Divadlo Štúdio tanca, Banská Bystrica, 4. 12. 2015
Choreografia: Zuzana Ďuricová Hájková

Kolektív autoriek: *Roľa*
Divadlo NUDE, Bratislava, 1. 7. 2021
Réžia: Veronika Malgot

Šimon Spišák — Veronika Gabčíková: *Kocúr v čižmách*
Nové divadlo, Nitra, 23. 11. 2019
Réžia: Šimon Spišák

Stále spolu

Po rozdelení Československa na dve samostatné republiky pestujú krajiny nadštandardné vzťahy.

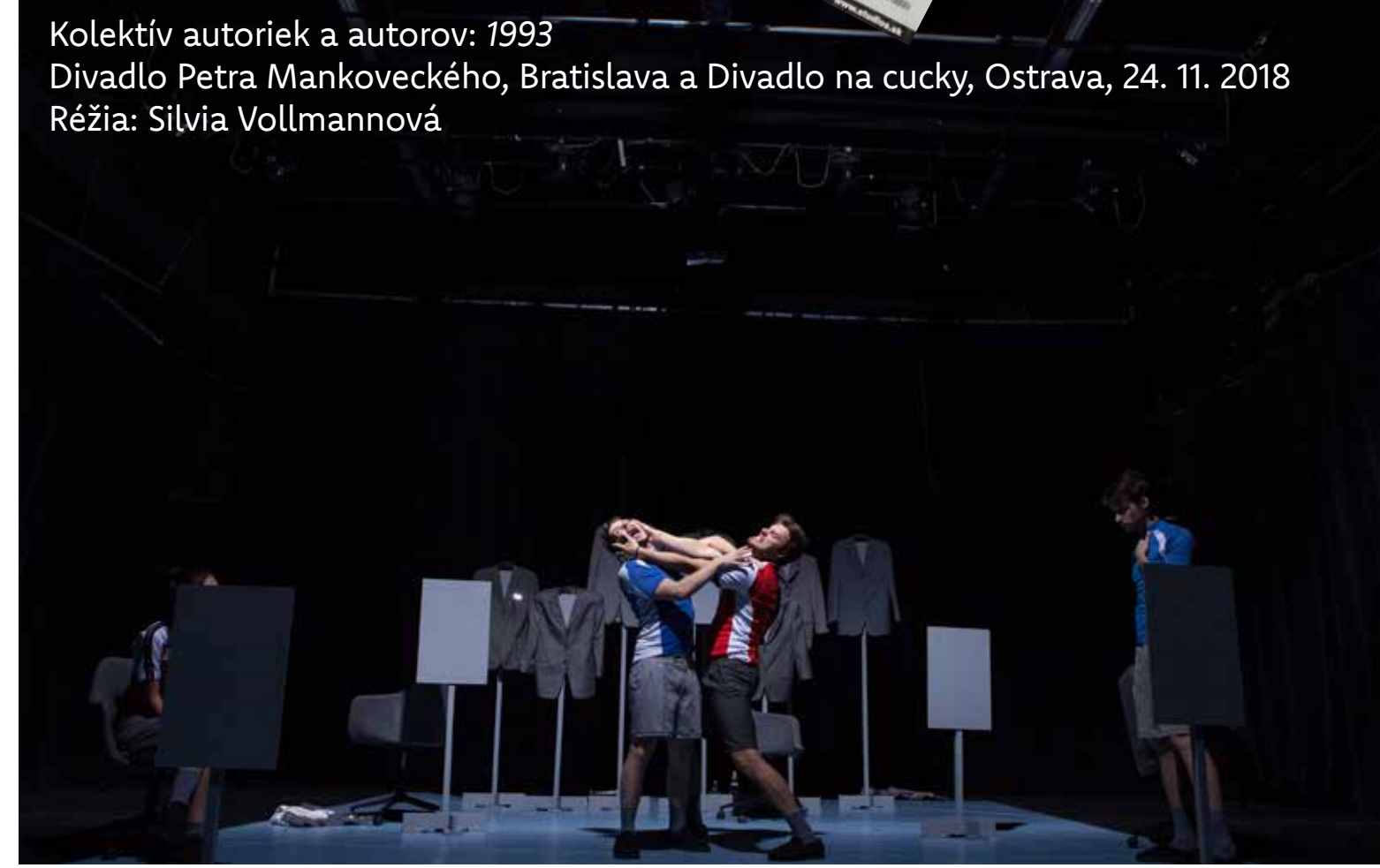
Zo súčasných prieskumov verejnej mienky vyplýva, že vzťahy medzi národmi sú harmonické a priateľské, napriek počítač-nému obdobiu silných nacionalistických vášní.

Umelecká spolupráca nikdy neustala, desaťročia budované vzťahy sa novými štátnymi hranicami nedali pretrhnúť. A tak, aj keď rozdelení, sme stále spolu. Spolupráca má nielen formu

hojného počtu hosťujúcich tvorkýň a tvorcov, ale aj spoločných projektov, ako boli *Masaryk/Štefánik* (Divadlo Aréna, Bratislava a Mestské divadlo Zlín, 2018) alebo *Zapísaný spolok slovenských a českých bábkarov uvádza: Zbojník a Gašparko* (Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava a Divadlo Drak, Hradec Králové, 2023). Dôkazom neutíchajúceho záujmu sú aj festivaly či knihy venované téme česko-slovenských vzťahov.

Kolektív autoriek a autorov: 1993
Divadlo Petra Mankoveckého, Bratislava a Divadlo na cucky, Ostrava, 24. 11. 2018
Réžia: Silvia Vollmannová

Robert Wilson: *1914*
Slovenské národné divadlo, Bratislava a Národní divadlo, Praha, 30. 4. 2014, réžia: Robert Wilson

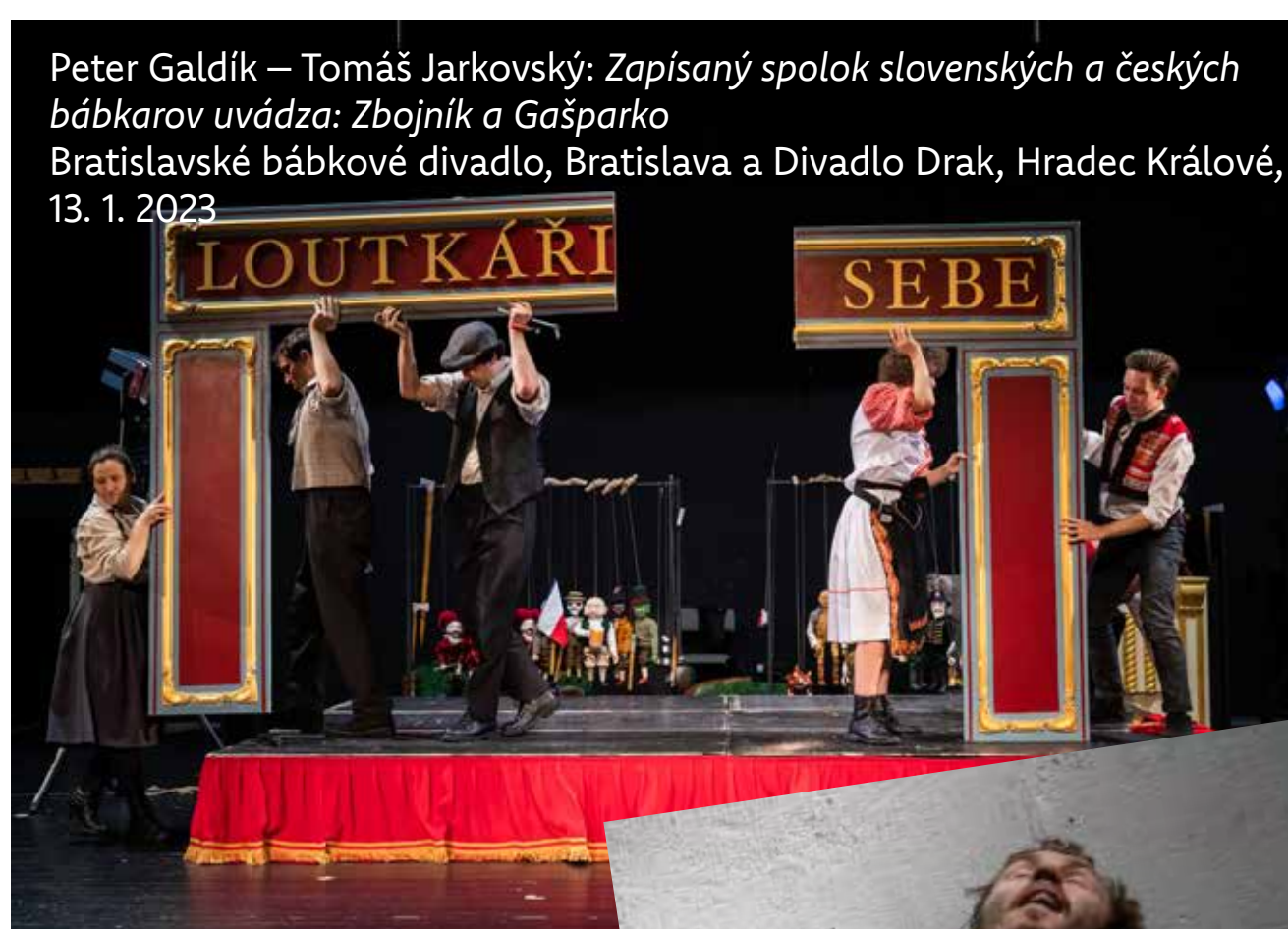
Peter Pavlac: *Masaryk/Štefánik*
Divadlo Aréna, Bratislava a Mestské divadlo, Zlín, 27. 10. 2018
Réžia: Patrik Lančarič

Lukáš Brutovský: *Iokasté*
Slovenské komorné divadlo Martin a Městská divadla pražská, Praha, 28. 10. 2022
Réžia: Lukáš Brutovský

Míchal Ditte – Iveta Ditte Jurčová: *Swing Heil!*
Divadlo Pôtoň, Bátorovce a Horácké divadlo Jihlava, 26. 4. 2021
Réžia: Iveta Ditte Jurčová

Peter Galdík – Tomáš Jarkovský: *Zapísaný spolok slovenských a českých bábkarov uvádza: Zbojník a Gašparko*
Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava a Divadlo Drak, Hradec Králové, 13. 1. 2023

Zborníky z konferencie Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle a tanci po roku 1993.

Henrik Ibsen a kol.: *vNořen*
Uhol_92 a Venuša ve Švehlovce, 8. 5. 2018
Réžia: Alžbeta Vrzgula

Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle a tanci od roku 1993

